Rapport 2009:45

Arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning

Hagatorget runt – Fjärrvärme i Söderköping

RAÄ 14
Hagatorget,
Åpromenaden, Karl Knutssonsgatan
Storgatan och kv Guldsmeden
Söderköpings stad och kommun
Östergötlands län

Mats Magnusson

ÖSTERGÖTLANDS LÄNSMUSEUM

AVDELNINGEN FÖR ARKEOLOGI

Hagatorget runt – Fjärrvärme i Söderköping

Innehåll

Sammanfattning 2
Inledning 5
Områdesbeskrivning 5
Tidigare arkeologiska undersökningar 7
Syfte och frågeställningar 7
Metod och dokumentation 7
Resultat och tolkning 8
Fyndmaterialet 14
Referenser 14
Tekniska uppgifter 16

Bilaga 1. Ritningar 17
Bilaga 2. Dendrodatering 32
Bilaga 3. Anläggningslista 33
Bilaga 4. Benlista 33
Bilaga 5. Fyndlista 40

Omslagsbild: C4421:185 sporre, Foto Acta Konserveringscentrum AB.

ÖSTERGÖTLANDS LÄNSMUSEUM
AVDELNINGEN FÖR ARKEOLOGI

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

Sammanfattning

Östergötlands länsmuseum utförde under perioden den 9 oktober till den 18 november 2008 en schaktningsövervakning i samband med schaktning för fjärrvärme inom Söderköpings medeltida stadsområde (RAÄ 14) i Söderköpings kommun, Östergötlands län.

Schaktet gick från Bielkegatan till kv Guldsmeden 3 via Karl Knutssonsgatan, Storgatan, Åpromenaden med avstickare in på Skönbergagatan, Hagagatan och Färgaregränd. Delar av sträckan längs kv Köpmannen och kv Postiljonen löpte i källarna till husen där.

Längs gatorna runt Hagatorget påträffades kulturlager, gatubeläggningar av sten, sannolika syllstenar till byggnader samt en konstruktion vilken tolkas som en vägg i skiftesverk utfallen på en stenläggning. Tidsmässigt kan samtliga ovan nämnda lämningar placeras i efterreformatorisk tid utom den sistnämnda konstruktionen som är senmedeltida. Flera medeltida konstruktioner påträffades i kv Guldsmeden 3 i form av lämningar efter byggnader samt kavelbrogator. I anslutning till den ena kavelbron påträffades flera kamfragment vilket skulle kunna tolkas som att en kammakare varit hemmahörande i kvarteret.

Mats Magnusson
antikvarie

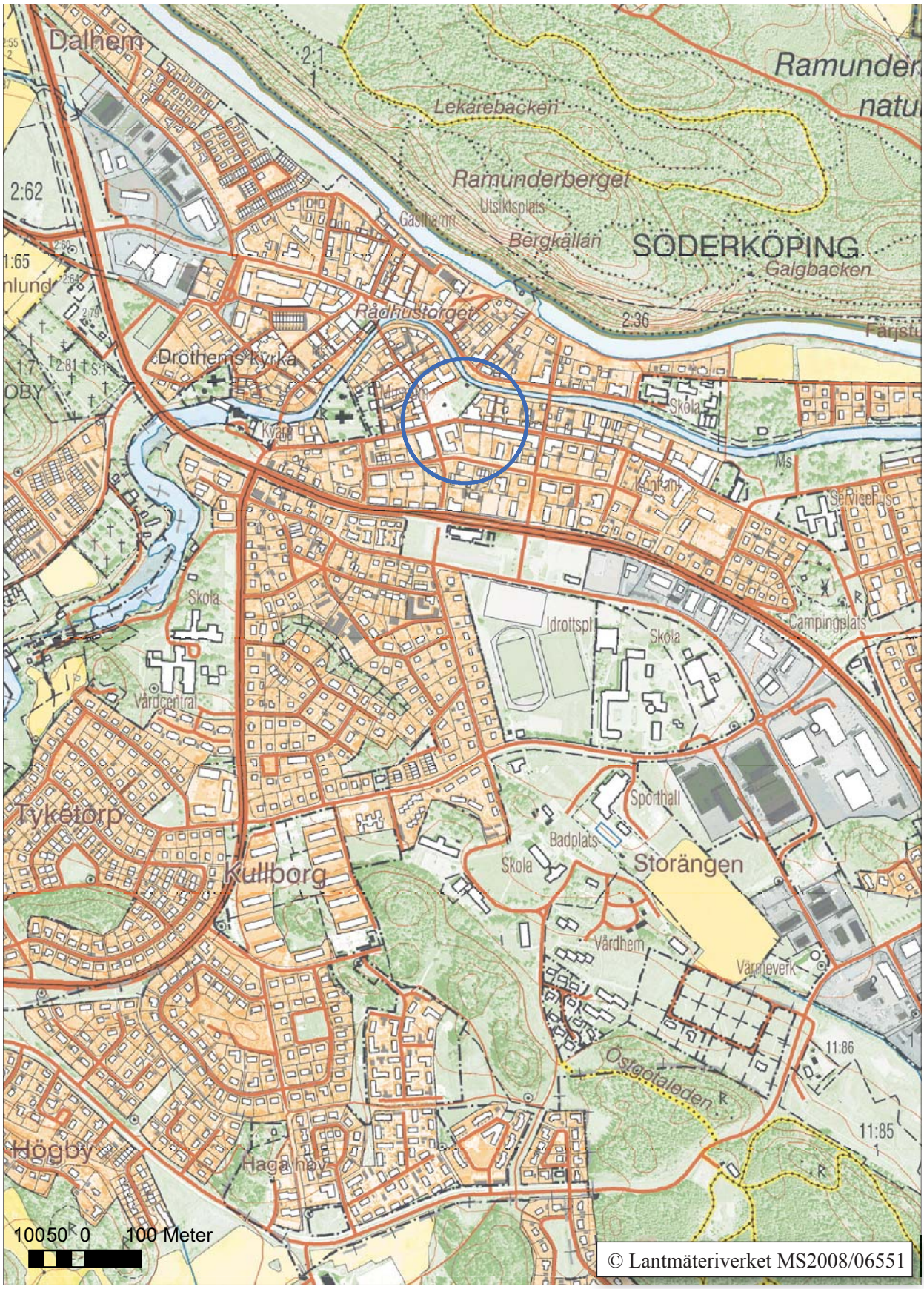

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområdet markerat. Skala 1:10 000.

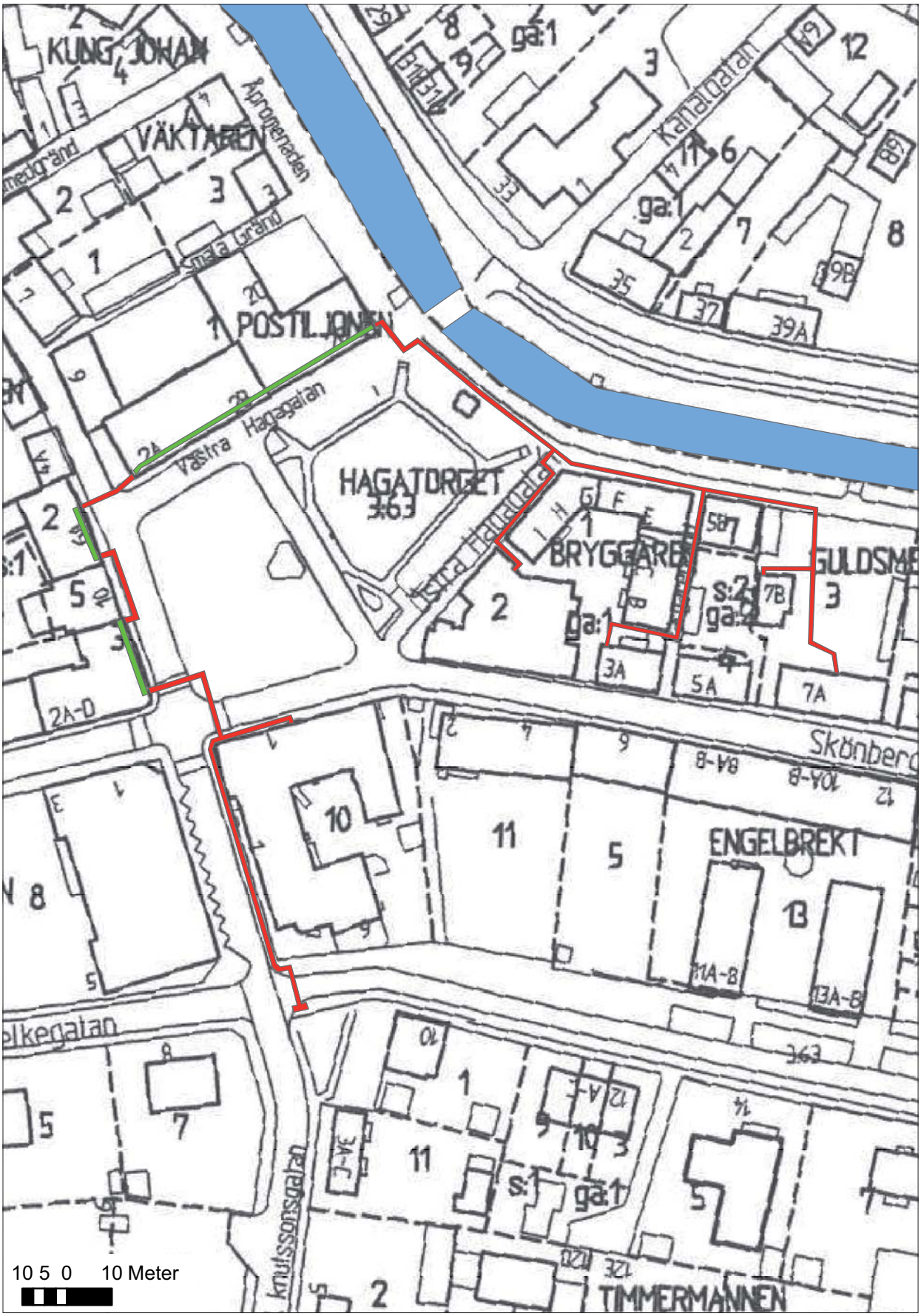

Figur 3. Utdrag ur Adresskartan över Söderköping, med schakten markerade i rött och ledningar dragna i källare markerade i grönt. Skala 1:1 250.

Inledning

Under perioden 9 oktober – 18 november 2008 utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning i samband med schaktning för fjärrvärmeledningar.

Schaktets sträckning gick längs Karl Knutssonsgatan från korsningen med Bielkegatan upp till Hagatorget med ett stick in på Skönbergagatan och sedan vidare längs Storgatan. En bit av sträckningen längs Storgatan förlades i källarna till fastigheter i kv Köpmannen för att sedan korsa Storgatan över till kv Postiljonen där fjärrvärmen fortsatte i fastigheternas källare ner till Åpromenaden. Schaktet följde därefter Åpromenaden bort till kv Guldsmeden 3 med avstickare upp längs Östra Hagagatan och Färgaregränd till fastigheter i kv Bryggaren. Schaktet slutade vid en fastighet i kv Guldsmeden 3 efter att ha korsat gården. Fjärrvärmeschaktets totala längd beräknas till ca 400 löpmeter.

Uppdragsgivare var E.ON Värme Sverige AB som även svarade för de arkeologiska kostnaderna. Ansvarig för förundersökningen och rapporten var undertecknad.

Områdesbeskrivning

Söderköping är belagt i det skriftliga källmaterialet från mitten av 1200-talet. Redan under 1000-1100-talen var dock bebyggelse etablerad på platsen och orten fungerade sannolikt som en centralort för det omgivande landskapet. Staden växte fram där Storån och Lillån möts och från dessa vattendrag var det möjligt att nå både Östersjön och Östergötlands inland. Sannolikt bidrog uppgrundningen av hamnområdet under senare delen av medeltiden till att staden under 1600-talet förlorade sin särställning till förmån för Norrköping och Valdemarsvik (Broberg & Hasselmo 1978).

Det arkeologiska källmaterialet har påvisat att en tät och regelbunden stadsbebyggelse var under uppbyggnad från tidigt 1200-tal. Vid 1200-talets slut var de flesta av stadens medeltida institutioner fullt utvecklade. Under 1200-talet har det troligen funnits tre kyrkor, Drothems kyrka, S:t Laurentii kyrka och S:t Ilians kyrka, i Söderköping. Dessa kyrkor kan alla ha haft föregångare i form av äldre gårds- och bykyrkor.

År 1235 anlades ett franciskanerkloster strax norr om Drothems kyrka. I anslutning till klosterlämning-

Figur 4. Historisk karta över Söderköping 1642 (LMS akt D111-1:1).

arna har man funnit vad som eventuellt skulle kunna vara en föregångare till Drothems kyrka (Hörfors 1993a). Drothems kyrka blev sedermera landsförsamlingens kyrka. Den nuvarande S:t Laurentii kyrka uppfördes tidigast i slutet av 1200-talet som stadsförsamlingens kyrka, men finns belagd som församling redan 1253. Sydväst om S:t Laurentii kyrka låg Bossgården som antas ha varit en kungsgård och S:t Laurentiis föregångare skulle eventuellt ha kunnat vara dennes gårdskyrka (Hörfors 1993b). S:t Ilians kyrka omnämns vid en donation 1309 men har tidigare antagits vara en av de två äldsta kyrkorna (tillsammans med Drothems kyrka). Nyligen utförda grävningar längs Göta kanal har dock inte funnit något som stödjer denna teori. De få rester efter kyrkan som observerats tyder på att kyrkan var uppförd i samma stil som S:t Laurentii och alltså tidigast uppförd under 1200-talets slut (Magnusson 2009). År 1330 omnämns Helgeandshuset och under 1400-talet anlades tre kapell i staden (Tesch 1987).

Gatunätet inom Söderköpings centrala delar har visat sig i stort vara det samma som under medeltiden med vissa förskjutningar och den skillnaden att en hel del mindre gränder försvunnit under årens lopp. Det aktuella undersökningsområdet ligger i de s k Hagakvarteren, eller Hagan. Själva Hagatorget är en relativt sen företeelse då torget bildades på 1800-talet genom avröjning av kvartersmark. Det har visat sig vid flera av de tidigare undersökningarna på torget att man vid torgtillkomsten schaktat bort de övre kvarterslagren och att man därmed, vid grävning på torget, väldigt ytligt finner lämningar från medeltiden.

Bielkegatan ligger på gränsen av vad som räknas till Söderköpings medeltida stadsområdes södra utsträckning. Karl Knutssonsgatan är Storgatans förlängning söderut och undersökningar har visat att de medeltida kulturlagren tunnas ut söder och väster om Hagatorgets sydvästra hörn. Karl Knutssonsgatan, ner till Bielkegatan, har dock haft föregångare sedan tidig medeltid i form av kavelbroar och stenläggningar (Tesch 1984). Även Skönbergagatans sträckning är belagd från medeltiden och i Storgatan har man funnit sten- och kavelbrogator i dubbel bredd från tidig medeltid (Magnusson 2008).

Områdena längs Storån har sannolikt varit de tidigast bebyggda. Denna äldsta bebyggelse bör återfinnas en bit upp i de nuvarande kvarteren då uppgrundningen av ån medfört att man senare kunnat utnyttja ny mark längs med åkanten. De nyvunna markområdena kan dock innehålla rester efter bryggor, pirar etc som bevarats i de uppslammade och utfyllda strandbankarna.

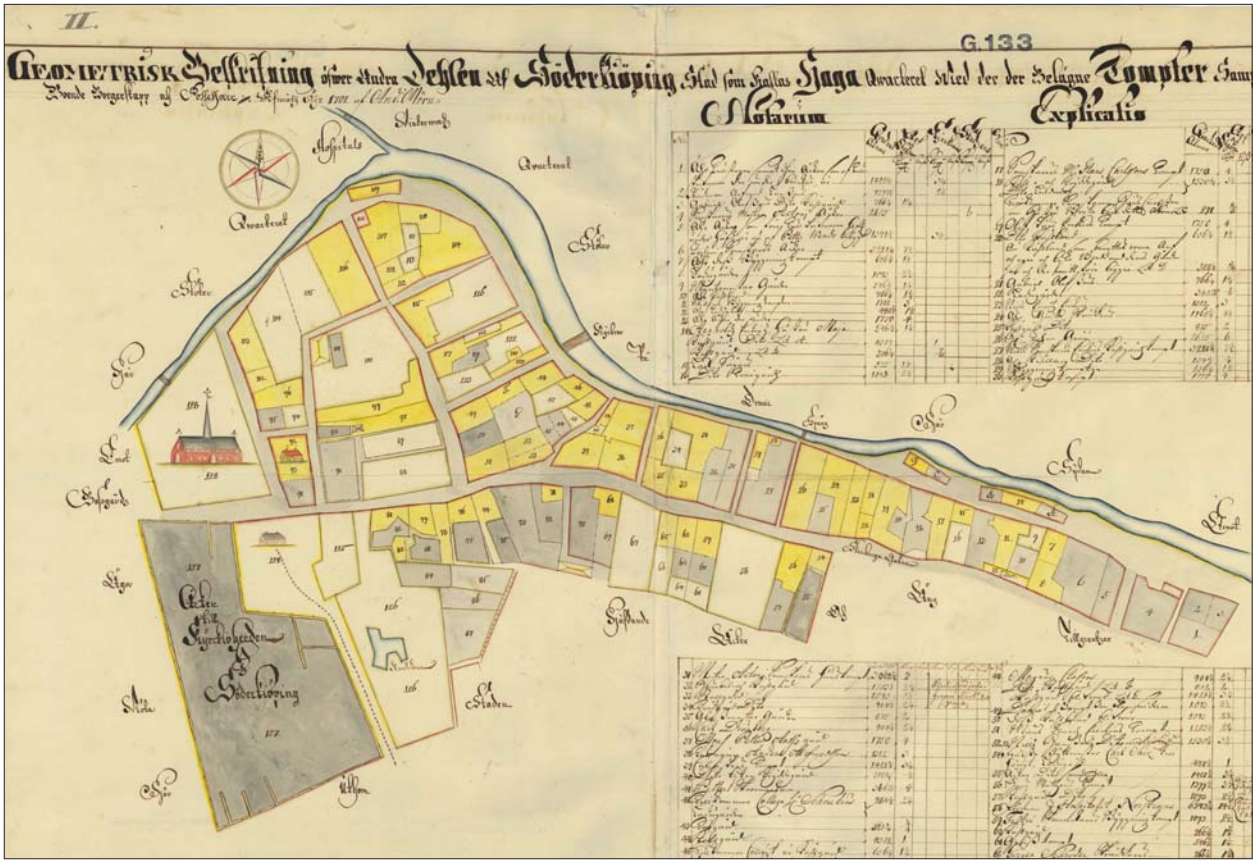

Figur 5. Utsnitt ur historisk karta över Söderköping 1701 (LMS akt D111-1:3).

Tidigare arkeologiska undersökningar

Ett stort antal arkeologiska utgrävningar har under åren utförts i området kring Hagatorget. Under medeltiden var smideshantverk knutet till Hagakvarteret. Stora mängder med smidesslagg, gjutformar, deglar m m samt ett par ugnar har påträffats vid arkeologiska undersökningar i kv Mjölnaren och kv Engelbrekt (Tesch 1987, Broberg & Hasselmo 1978).

Vid grävningar i kv Bryggaren har man kunnat konstatera en hantverksspecialisering under 1200-talet där bl a smidesässjor kunnat beläggas (Beronius Jörpeland & Lindh). Under 1800-talets senare del bedrevs bryggeriverksamhet inom kv Bryggaren. Ett stall som hörde till bryggeriet låg utmed Östra Hagagatan ned mot ån. Även enligt skriftliga källor verkar hantverkare i högre grad ha varit verksamma i Hagakvarteren än i andra kvarter (Ljung 1949).

I kv Köpmannen har flera arkeologiska grävningar utförts och dessa har visat att kulturlagren här är tjockare ut mot Hagatorget, runt 2 m eller mer, medan de tunnar ut inne på gården (Broberg 1994, Hörfors 1995b). Vid grävningar i kv Köpmannen 2000 (Lindeblad & Menander 2000) konstaterades även att Storgatan reglerats någon gång under mitten av 1300-talet. Vid nedläggandet av vatten- och avloppsledningar 1998 utmed Storgatan, i kanten av Hagatorget, påträffades mäktiga kulturlager som fortsatte ner under det 2,5 m djupa schaktet (Magnusson 2008).

När man grävde för ett julgransfundament i Hagatorget 1995 påträffades vad som troligen är de nedre stockarna i ett knuttimrat hus på ca 1,6 m djup (Hörfors 1995a). Under 2001 framkom vid en arkeologisk utgrävning i Hagatorget, i samband med schaktningar för kablar, omfattande lämningar (Björkhager & Ohlsén i manus). Man påträffades bl a huskonstruktioner, trägolv och gränder. Vid en undersökning av schakt för stolpfundament, längs Skönbergagatan i anslutning till Hagatorgets sydöstra hörn, framkom vad som tolkades som eventuella spår av tidigare gatubeläggningar (Feldt 2007).

Längs Åpromenaden har det vid flera arkeologiska undersökningar kunnat konstateras att där ligger stora mängder utfyllnadslager (bl a Feldt 2001, Ohlsén 2003). Dessa utfyllnadslager har på vissa håll en mäktighet på över 1 m. Dock så påträffades kulturlager och en äldre strandskoning i Åpromenaden, mitt för Hagatorget, vid en undersökning 2004 (Feldt 2004).

1961 revs större delen av bebyggelsen i kv Postiljonen och vid de arkeologiska undersökningarna som gjordes påträffades kavelbroar, byggnader, strandskoning och en mängd fynd i de flera meter tjocka kulturlagrena. Bl a framkom gatubeläggningar i flera nivåer längs Västra Hagagatans sträckning med timmerhusbebyggelse in mot kv Postiljonen. I kvarterets nordöstra del, vid Åpromenaden, påträffades rester efter strandskoning och bryggor (Lundholm 1962).

Inom kv Engelbrekt 10 påträffades kulturlager redan på ca 0,3 m under nuvarande marknivå vid en arkeologisk utgrävning 1997 (Hörfors 2008). Bebyggelselämningar från 1200-talet fanns på ca 1,3 m djup. I Karl Knutssonsgatan, väster om kv Engelbrekt 10, utfördes 1981 en undersökning i samband med dagvatten- och avloppsledningar. Vid dessa undersökningar anträffades äldre gatubeläggningar i tre eller fyra skikt, från 1200-talet och framåt (Tesch 1981).

Arkeologiska undersökningar i kv Guldsmeden har visat att den ursprungliga marknivån sluttar ganska kraftigt ned mot Storån och att området delvis är stört av urschaktningar (Lindgren-Hertz 1989). Medeltida kulturlager och gatusträckningar har dock påträffats inom kvarteret.

Syfte och frågeställningar

Syftet med den arkeologiska förundersökningen, som utfördes i form av en schaktningsövervakning, var att se till att fast fornlämning berördes i så liten utsträckning som möjligt av den planerade exploateringen. Fast fornlämning som påträffades skulle undersökas och dokumenteras avseende karaktär och omfattning. Påträffade lämningar skulle om möjligt även dateras.

Till den arkeologiska förundersökningen knöts följande frågeställningar:

- Går schakten, som till stor del är förlagda till trottoarer, över äldre gatu- eller tomtmark?
- Finns det lämningar efter medeltida kvartersbebyggelse i den del av Hagatorget som passeras av schaktet?
- Finns det, inom de delar som berörs av den arkeologiska undersökningen, lämningar efter medeltida kvartersbebyggelse i kv Guldsmeden 3?

Resultatet ska kunna ligga till grund för länsstyrelsens fortsatta bedömningar i ärendet.

Metod och dokumentation

Den arkeologiska förundersökningen genomfördes som en schaktningsövervakning i samband med grävandet för fjärrvärmeledningen. Schaktet, som omfattade ca 400 löpmeter, grävdes med maskin. Schaktens bredd varierade mellan ca 0,7-1,0 m och schaktdjupet var som mest ca 1,0 m vilket ledde till att den sterila undergrunden endast nåddes på enstaka platser.

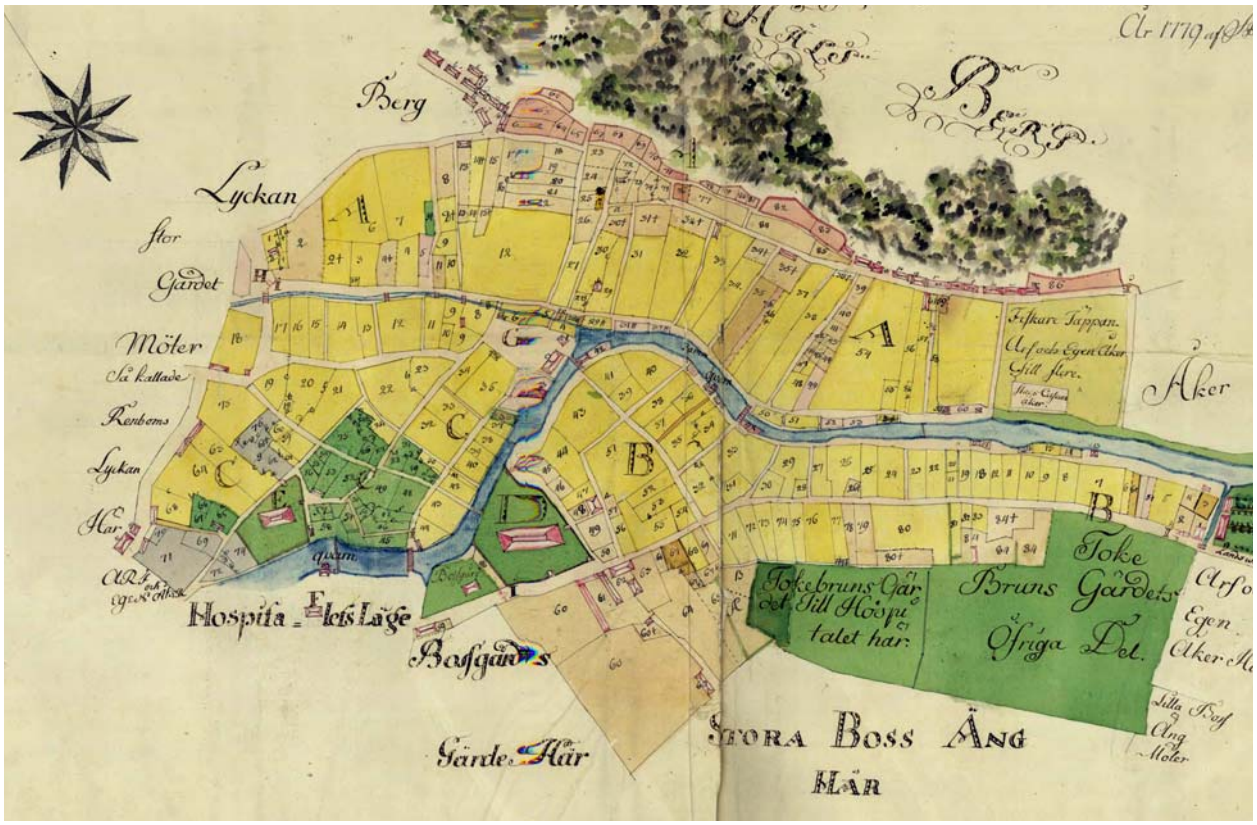

Figur 6. Historisk karta över Söderköping 1779 (LMS akt D111-1:16) .

Påträffade anläggningar handgrävdes med hacka och skrapa och ledde till tillvaratagandet av en mängd fynd. Dessa fynd kan relateras stratigrafiskt till de lager som återges i profil- och planritningar. Schakt och anläggningar digitalfotograferades och höjdvärden mättes in med roterande laser utifrån punkter tagna i Söderköpings lokala höjdnät.

Metall- och träföremål konserverades av Acta Konserveringscentrum AB i Stockholm, dendrokronologiska analyser utfördes av Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi i Lund. Dokumentationsmaterialet och fynden förvaras på Östergötlands länsmuseum. Fynden förvaras, i avvaktan på slutgiltig fyndfördelning, i länsmuseets klimatanpassade magasin under accessionsnummer ÖLMC4421.

Resultat och tolkning

Bielkegatan, Karl Knutssonsgatan upp till Skönbergagatan

Schaktningarna för fjärrvärme tog sin början i korsningen Bielkegatan och Karl Knutssonsgatan där Bielkegatan korsades för att sedan följa Karl Knutssonsgatan upp till Hagatorget.

I Bielkegatan framkom ett mörkbrunt till svart kulturlager på ett djup varierande mellan 0,35-0,50 m. Detta kulturlager var relativt fyndfattigt och de få fynd som gjordes tyder på att lagret bör placeras i efterreformatorisk tid. En teleledningstrumma korsade schaktet i korsningens norra hörn men i övrigt påträffades endast ett par mindre stenansamlingar, utan tydlig konstruktion, vid korsandet av Bielkegatan.

Längs Karl Knutssonsgatan framkom flera konstruktioner där den första var en stenansamling som skulle kunna utgöra grundstenar till en byggnad. Stenarna visade inga spår av bruk men låg i ett raseringslager bestående av bl a mycket tegel. Raseringslagret tolkades som relativt recent och är troligen rester efter den bebyggelse som fanns i kvarteret Engelbrekt 10 innan det nuvarande posthuset byggdes. Lämningar efter en lada, som revs i samband med posthusets uppförande, påträffades på ungefär samma djup vid en arkeologisk undersökning inom kvarteret år 1997 (Hörfors 2008).

Mitt för den betongramp som löper utanför Postens entré, längs Karl Knutssonsgatan, påträffades en stenläggning, bestående av stenar i storleken ca 0,15-0,40 m. Denna kullerstensgata låg ca 0,30 m under nuvarande gatsten i söder och sluttade uppför mot norr där den endast låg ca 0,05 m under gatstenen. Den norra delen av gatubeläggningen var av en annan typ och

bestod av mindre stenar, ca 0,05-0,10 m stora, i grå sand och tycks tillhöra en senare reparation av gatan. När Karl Knutssonsgatan undersöktes i samband med VA-schaktningar 1981 påträffades en stenläggning på den västra sidan av gatan (Tesch 1984). Även där tycktes reparationer ha utförts med mindre sten.

På stadskartan från 1701 finns ännu inte någon gata där Karl Knutssonsgatan nu går, men en gränd norrut från Bielkegatan löper en bit längs ungefär samma sträckning (figur 5). Däremot tycks denna gränd gå något mer åt öster än Karl Knutssonsgatan som den framträder på Stadskartan från 1779 (figur 6) och vidare på kartor fram till 1800-talets slut. Detta bör innebära att den nu framkomna gatubeläggningen längs Karl Knutssonsgatans östra sida är den gränd som kan ses på 1701 års karta. Den gata som påträffades i Karl Knutssonsgatan 1981 bör således vara föregångaren till dagens gata och som lagts något senare under 1700-talet (se kartan från 1779).

Under den betongramp som löper utanför Postens entré fanns ett tjockt, svart, homogent lager bestående av slagg- och kolavfall. Detta är en rest av ett lager som troligen täckt en större yta men som schaktats bort i samband med posthusets byggande. Rampen som är tillbyggd senare är konstruerad som en bro längs fasaden på posthuset. Denna ramp bör vara placerad över det frischakt, ca 1,5 m brett, som omger resten av byggnaden och då rampen är ca 2,0 m bred så kan detta innebära att slagg- och kollagret har bevarats i ca 0,5 m ut mot gatan. Ingen annanstans har detta lager observerats vid grävningar i kvarteret. Frågan är var slaggen kommer ifrån och vad den använts till i detta fall.

Vid undersökningen i kv Mjölnaren 1976 påträffades rester efter metallhantverk i nästan alla lager, från 1200-tal fram till 1600-tal. Fynden bestod av bl a slagg, bottenskållor, degelfragment och gjutformar. Ingenstans verkar det dock ha funnits ett motsvarande homogent svart lager med slaggrester och kol, som det under betongrampen. Lagret ligger dessutom relativt ytligt och direkt under ett påfört sand- och gruslager. Slagglagret gränsar ut mot den stenlagda gatan/gränd som vid undersökningen påträffades utmed Karl Knutssonsgatan, en gata som genom fynd och kartmaterial kan dateras till 1600 - 1700-talen (se 1701 års karta).

Några tolkningsförslag till slagglagret:

- Avfall efter smideshantverk/metallframställning från de närliggande verkstäderna kan, under en längre period, ha samlats upp på särskilda platser och det nu funna slagglagret är en rest av en sådan avfallsplats.
- Avfallet i form av slagg och kol har återanvänts som ett utjämnande, väl dränerande lager för byggnation under 1600- eller 1700-talet. En teori som stärks av den tunna, gula sandlins som ligger mellan slagg- och kollagret och det underliggande kulturlagret.

Något mer av arkeologiskt intresse påträffades inte längs den kvarvarande sträckan upp till korsningen med Skönbergagatan, mycket på grund av det ca 1,5 m breda frischaktet som löpte längs posthusets fasad.

Skönbergagatan, Hagatorget och Storgatan

I korsningen Karl Knutssonsgatan och Skönbergagatan, uppe vid Hagatorget, var området stört av flera äldre ledningsnedgrävningar. Trots detta påträffades resterna efter en konstruktion under tele- och elledningar. Konstruktionen bestod av några kluvor/plankor som låg på en syllsten och som tycktes sluta mot en stock som låg vinkelrätt mot dem. Träet var i mycket dåligt skick och konstruktionen kan vara en rest efter antingen en byggnad eller en kavelbrogata.

Figur 7. Plankor och stenläggning i det södra hörnet av Hagatorget. Foto Mats Magnusson, ÖLM.

På och invid konstruktionen tillvaratogs ett antal fynd av yngre rödgods vilket sannolikt placerar denna i efterreformatorisk tid.

Fjärrvärmeschaktet fortsatte över Skönbergagatan mot Hagatorgets sydvästra hörn men gjorde också en ca 12 m lång avstickare österut längs Skönbergagatan. Knappt sex meter in i det sistnämnda schaktet framkom en kullerstensgata på ett djup av ca 1,0 m. Gatan kunde följas i drygt fyra meter och i renslagret ovanpå stenarna påträffades ett mynt med årtalet 1601 (ÖLMC4421:187).

Schaktet tvärs över Skönbergagatan visade sig vara helt stört av senare tiders schaktningar och det var först när denna passerats och Hagatorget nåddes som kulturlager återigen påträffades. I det södra hörnet av torget gjorde schaktet en 90° vinkel och korsade sedan Storgatan. I själva böjen framkom en stock och en ansamling plankor (figur 7). Plankorna, som var brandskadade, låg på ca 0,4 m djup under gatstenen och tycktes vara avgrävda ut mot Storgatan i sydväst.

När plankorna dokumenterats och plockats bort framträdde en stenläggning (figur 7). Stenläggningen avgränsades i sydöst av en bilad stock. Denna stock tolkades som en syllstock och låg direkt på ett mörkt kulturlager innehållandes mycket läderspill. Vinkelrätt ut låg en annan stock som tidigare varit inpassad i ett hak på syllstocken men haket var nu sönderbrutet. Skadan har troligen uppkommit då stocken rubbats, i sin andra ända, när man tidigare grävt för en betongbrunn.

Plankorna som låg på stenläggningen kan tolkas som en vägg i skiftesverk som vid brand fallit ut på stenläggningen vilken då skulle kunna vara en gårdsyta/gränd eller golvet i ett kök/stall. Den tvärgående stocken är i sådana fall en golvbjälke. Syllstocken dateras genom dendrokronologisk analys till 1473 ± 1 (CATRAS Dendro nr: 04707). Profilen uppvisade inga tydliga tecken på någon golvnivå men området var delvis stört och raseringslagers-/brandlagershorisonter flöt ihop med underliggande svarta kulturlager. Recenta schaktningar i hörnet av Hagatorget ut mot korsningen gör att den eventuella byggnaden inte med säkerhet går att avgränsa åt det hållet, men Skönbergagatan bör ha utgjort en naturlig avgränsning. Strax intill syllstocken påträffades två mindre lodrätta pålar som troligen stöttat någon form av syll. Denna konstruktion, som befinner sig ”inne” i den ovan nämnda byggnaden, är troligen av senare datum då en syllsten på denna plats inte kan knytas till huset.

När fjärrvärmeschaktet grävdes över Storgatan till kv Köpmannen framkom kulturlager i botten av det ca 0,8 m djupa schaktet och längs en kort sträcka påträffades en stenläggning på ca 0,6 m djup. Denna stenläggning bör vara densamma som påträffades 1998 (A7 i den rapporten) vid en grävning för nya VA-ledningar i Storgatan (Magnusson 2008).

Längs kv Köpmannen och kv Postiljonen drogs fjärrvärmen i källarna till husen utom på en kortare sträcka där huset var byggd på platta och därmed inte hade någon källare. Schaktet drogs här i kanten av vägbanan mot trottoaren och rester efter en gatunivå påträffades på två partier i schaktet. Båda dessa rester låg på ungefär samma nivå, ca 0,8 m djup, och bör kunna tillhöra samma gatunivå som stenläggningen som påträffades vid korsandet av Storgatan.

Vid korsandet av Storgatan över till hörnet av kv Postiljonen framkom syllstenar och rustbäddar, i form av nedslagna pålar, ca 3,6 m SV om nuvarande hörn på huset i kv Postiljonen. Rustbäddarna låg på ett djup av ca 0,75 m med syllstenarna liggandes ovanpå. Det nuvarande huset som uppfördes på

Figur 8. Detalj av tvärgående stock och skadat urtag i syllstock. Foto Mats Magnusson, ÖLM.

Figur 9. Detalj ur Ekonomiska kartan från 1946 med den nu rivna byggnaden markerad (LMS akt J133-8G6g68).

1960-talet är indragen från Storgatan och de nu funna syllstenarna passar bra med den byggnad som, enligt kartor, tidigare låg utmed gatan (figur 9).

Åpromenaden, Östra Hagagatan och Färgaregränd

Längs Åpromenaden har flera arkeologiska undersökningar visat att det ligger stora mängder utfyllnadslager där (bl a Feldt 2001, Ohlsén 2003). Dessa utfyllnadslager har på vissa håll en mäktighet på över 1 m. Med denna kunskap var inte utsikterna för arkeologiska lämningar särskilt goda. Större delen av Åpromenaden uppvisade heller inga spår efter kulturlager utan endast utfyllnadslager berördes av schaktningen.

Längs ett kort parti framkom dock kulturlager på ett djup av ca 0,5 m. Dessa utgjordes av en kullerstensbeläggning placerad ovan en stor sten. Den stora stenen, som framkom på ett djup av ca 0,7 m, skulle kunna utgöra en syllsten till en äldre byggnad i kv Bryggaren i hörnet Färgaregränd – Åpromenaden, men den kan också utgöra en rest av en äldre strandskoning till Storån. Kulturlagret runt stenen och kullerstensbeläggningen innehöll diverse djurben och yngre rödgods. Området kring denna kulturlagerrest var uppgrävt för diverse el- och VA-anslutningar och kulturlager påträffades inte vidare i schaktet längs Åpromenaden.

I korsningen Åpromenaden – Östra Hagagatan framkom, på ett djup av ca 0,5 m, en relativt recent gatubeläggning i form av kullersten som endast överlagrades av sättsand och grus. Under denna kullerstensbeläggning var kulturlagren bevarade (på ca 0,7 meters djup) men då schaktet inte grävdes djupare framkom inget mer av arkeologiskt intresse.

Färgaregränd är en mycket smal gränd och som i både bredd och sträckning troligen minner mycket om hur många gränder sett ut i Söderköping i äldre tider. En äldre VA-ledning går längs hela gränden och detta innebär att stora delar av den sedan tidigare är utschaktad. Fjärrvärmeledningen förlades snett ovanför denna VA-ledning och på ett djup av endast ca 0,5 m. Detta innebar att inga kulturlager påträffades vid schaktningen.

Figur 10. Kulturlagerrest längs Åpromenaden. Kullerstensbeläggning i korsningen Åpromenaden – Östra Hagagatan. Foto Mats Magnusson, ÖLM.

Figur 11. Konstruktion A1, sannolikt en kavelbro. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

Kv Guldsmeden 3

Från Åpromenaden nåddes gården inom kv Guldsmeden 3 genom att schaktet grävdes under en häck med underliggande kantsten. Området innanför häcken visade sig vara utfyllt med en lerig, grå, fyllning bestående av omrörda kulturlager. Fjärrvärmeschaktet grävdes till ett djup av ca 0,7 m och ca 3,5 m in på gården påträffades vad som tolkas som en kavelbro (A1) (figur 11). Fragment efter tre kammar framkom vid framrensning av kavelbron, två stycken mellan stockarna och en i leran direkt ovanpå. Koncentrationen av kamfragment inom ett område på ca en kvadratmeter kan tyda på att en kammakare varit verksam i närheten eller att platsen längs ån flitigt användes för bad och rengöring. En av kammarna kan dateras till 1300- eller 1400-talet (C4421:146 kam av typ 8a, Broberg & Hasselmo 1981).

Figur 12. Stenläggning i tvärschaktet, kv Guldsmeden 3. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

Kavelbron följde schaktets sträckning i ca 3,0 m där det skars av, vad som såg ut som, ett nedgrävt dike som var skott med på kant stående plankor (A2). På den södra sidan av diket kunde två plankor följas från ett djup av ca 0,5 m medan det på den norra sidan bara framkom en bevarad planka och den satt på ett djup av ca 0,75 m. Kavelbron placeras med hjälp av fynd i medeltiden medan fynden i den svartröda dikesfyllningen kopplade den till 1600-1800-talen. Diket var, mellan plankorna, ca 1,3 m brett och hade på utsidan av plankorna områden med blågrå lera som i princip var fyndlösa. Detta lerlager tycks också delvis ha överlagrat diket.

Fjärrvärmeschaktet fortsatte att följa slänten söderut på gården och några meter bortom diket påträffades vad som tolkas som ytterligare en rest av en kavelbro (A3). Denna ligger ca 0,4 m grundare än den tidigare (A1) och skulle därmed kunna representera ett senare skede av samma gatusträckning. De båda kavelbrogatorna ligger direkt på ett svart kulturlager innehållandes mycket bark och flis, ett lager som verkar vara orört sedan medeltiden. Om inte stora mängder kulturlager tidigare schaktats bort så skulle de båda kavelbroarna, som alternativ, även kunna vara rester av en och samma gatusträckning som följt den sluttande marknivån ned mot ån.

Cirka 11 m in på gården grävdes ett stick, åt väster, in till en byggnad på gården. Detta stick var ca 12 m långt och gjorde en 90° vinkel in i fastigheten. Mitt för fastighetens kortsida korsade schaktet ytliga ste-

Figur 13. A7 som troligen är resterna efter en kavelbro. Kavelbrogatan A8. Foto Christer Carlsson och Mats Magnusson, ÖLM.

nar som kan vara del av en yngre syllstensrad. Under dessa stenar framkom ett raseringslager och därunder en stenläggning som skulle kunna utgöra en rest av en gårdsyta eller alternativt en stenlagd gränd (figur 12).

När huvudschaktet i kv Guldsmeden 3 grävdes vidare påträffades några större stenar (A5) direkt under grusytan. På dessa stenar fanns dåligt bevarade rester av trä och tolkningen blev att det var grundstenar till en byggnad och att träet var rester efter golv och/eller syllstockar. Några grundstenar som låg parallellt med dessa påträffades dock inte, men då området söderut var mycket stört av recenta schaktningar så kan de ha grävts bort.

Anläggning 6 bestod av illa bevarade stockar/plankor och några stenar som kunde följas längs med schaktet i ca 5 m. Detta skulle kunna vara en rest av en kavelbro men beroende på träets dåliga tillstånd så är det en mycket osäker tolkning.

I anslutning till A6 gjorde fjärrvärmeschaktet en sväng österut och här påträffades recenta lämningar i form av ett tegelfundament med betong på toppen, ett dräneringsrör i tegel samt ett avloppsrör. Efter svängen så löpte schaktet österut i ca 6 m och på den här sträckan framkom resterna efter en konstruktion, A7 (figur 13), som troligen är en kavelbro. Under denna fanns en välbevarad kavelbro (A8) på ca 0,55 m djup (figur 13). Den övre konstruktionen låg diagonalt över schaktet, i ungefärlig nord-sydlig riktning och var avgrävd i väster av en elledning. Kavelbron som framkom därunder var ca 3,4 m bred och gick i nord-sydlig riktning. På kavelbron (A8) påträffades två bitar C1:3-keramik vilket daterar gatan till medeltiden. Den kvarstående sträckan, på ca 4,0 m, av fjärrvärmeschaktet in till huvudfastigheten i kv Guldsmeden 3 var helt störd av VA-ledningar och frischakt för byggnaden.

Sammantaget skulle man kunna anta att de kavelbrogator/rester efter kavelbrogator som nu påträffades i närheten av varandra representerar samma gatusträckning fast under olika tider. I sådana fall skulle A7 och A8 vara den äldre gatusträckningen som genom keramik (CI:3-gods) kan dateras till 1300-talet eller äldre. Fyndet av en 1300- 1400-tals kam direkt under en av stockarna/kluvorna i A1 placerar den anläggningen tidsmässigt efter A7/A8.

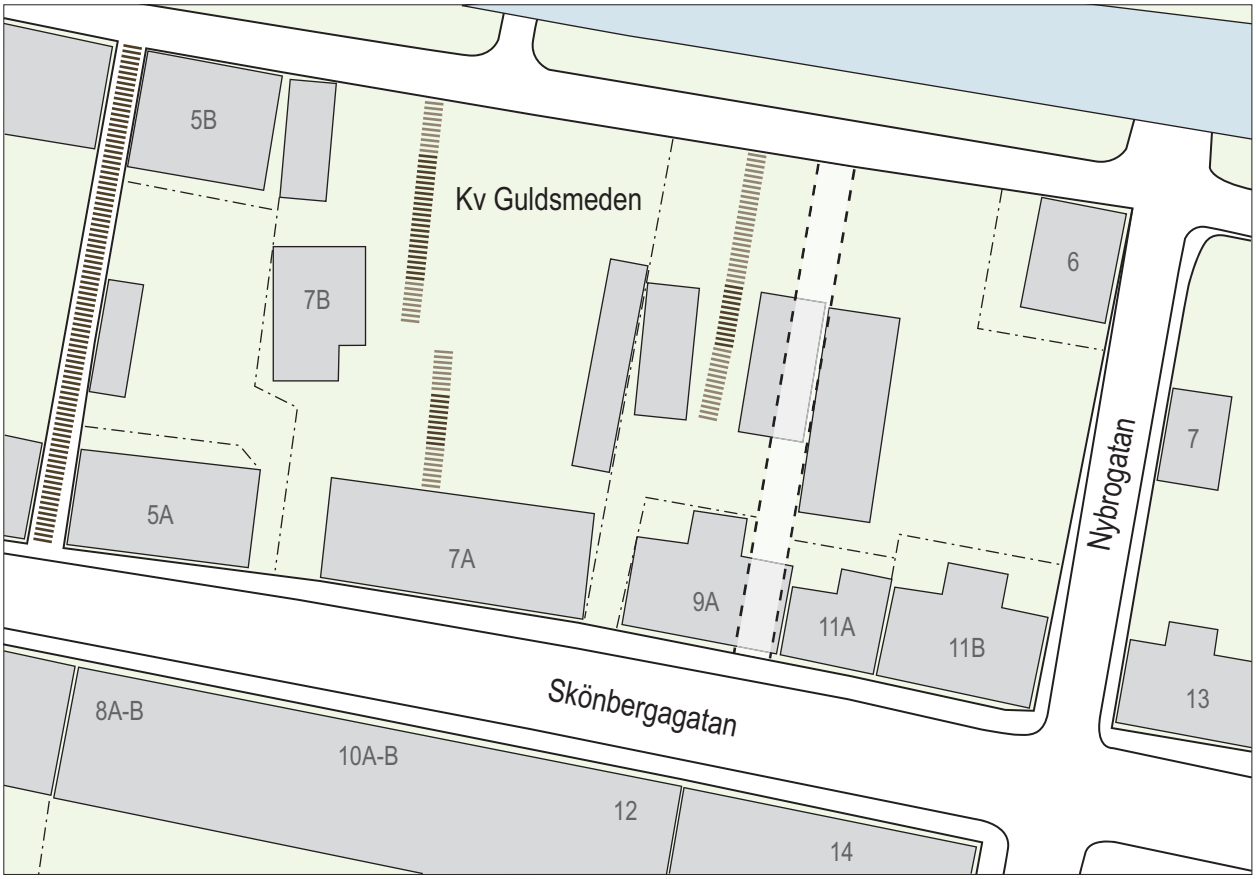

Figur 14. Plan efter Adresskartan över Söderköping med kv Guldsmeden. Kavelbrosträckningar från den nu aktuella undersökningen och undersökningen 1989 (Lindgren-Hertz 1989), äldre undersökningar i Färgaregränd samt gränden från 1701 års karta inlagda.

Vid en antikvarisk kontroll 1989 i kv Guldsmeden 8 (Lindgren-Hertz 1989) påträffades två nivåer med kavelbroar, som gick i nord-sydlig riktning, då man grävde för ny VA-anslutning. På den historiska kartan från 1701 löper en gränd igenom kv Guldsmeden 8, men denna gränd ligger ca 8 m öster om den 1989 påträffade kavelbrosträckningen. På den historiska kartan från 1779 finns ej längre gränden. Vad detta visar är att kv Guldsmeden under historiens gång varit indelat i många fler och mindre kvarter delade av smala gränder, liknande den bevarade Färgaregränd (figur 14).

Fyndmaterialet

Metall

Ett antal fynd av olika metaller påträffades i samband med den arkeologiska undersökningen. Endast ett urval av all den spik som hittades togs in för vidare förvaring. I området kring Hagatorget påträffades en välbevarad sporre, fragment av spadskoningar, ett mynt från 1601, en knapp, ett kisthandtag, ett beslag och en hästsko. Samtliga fynd kom i ytliga eller omrörda lager och dateras troligen till efterreformatorisk tid. Dessutom framkom en del slagg (där ett urval tillvaratogs) samt en skålla vilket kan kopplas till närheten av det smideshantverk som konstaterats i kv Bryggaren. I kv Guldsmeden framkom en sölja i bronslegering samt en murarslev i järn i ett lager som tolkas som 1600-1800-tal.

Keramik

Fragment av keramiska kärl påträffades utmed de flesta sträckningarna av schakten vid undersökningen. Den vanligaste typen är det yngre rödgodset. Enstaka fynd av äldre rödgods gjordes också samt fynd av stengods. Den största delen av det äldre godset påträffades inne i kv Guldsmeden vilket troligtvis har sin förklaring att det endast var här som schakten verkligen nådde ner i de medeltida lagren, även om de till viss del var omrörda. Överlagringen inne i kvarteren är oftast mindre än ute i gatorna och därför var det endast när schaktet gick över hörnet av Hagatorget som senmedeltida lager påträffades på det övriga undersökningsområdet.

Trä

Endast ett fåtal träföremål framkom vid undersökningen. Detta kan ha sin förklaring i att schakten ofta var grunda vilken försämrar chansen till väl bevarade träföremål. De föremål som tillvaratogs påträffades djupt i schakten och i eller i anslutning till de medeltida lagren.

Vid byggnaden i hörnet av Hagatorget påträffades tre av dessa träföremål, ett mindre lock till en ask, en del av ett större lock troligen till ett laggkärl samt en trädymling. I kv Guldsmeden hittades ett flöte av bark i nära anslutning till Storån.

Ben och benföremål

Det benmaterial som hittades kom uteslutande från djur. En del av materialet var bränt vilket antagligen hänt i samband med tillagning eller vid brand. Endast en del av benmaterialet tillvaratogs. För mer ingående information hänvisas till den bifogade osteologiska rapporten.

Föremål av ben påträffades också vilka samtliga framkom vid anläggning 1 i kv Guldsmeden. Dessa bestod av en sländtrissa tillverkad av en ledkula och tre kammar/kamfragment. En av dessa kammar var endast bevarad i form av ett litet bränt fragment.

Läder

Under byggnaden i hörnet av Hagatorget fanns ett decimetertjockt kulturlager innehållande rikligt med läderspill, sannolikt från skotillverkning. Detta tyder på att platsen någon gång under senare medeltid använts av skomakare. Även i hörnet av Karl Knutssonsgatan och Skönbergagatan och inne i kv Guldsmeden påträffades enstaka läderspill.

Övriga fynd

Olika former av glas påträffades utmed de flesta av schaktsträckningarna. Både fönsterglas och olika typer av hushållsglas finns i fyndmaterialet. Flera bitar av flinta som antagligen använts till eller skulle användas till eldslagning påträffades också. Skal efter en hasselnöt samt ett fragment efter en kritpipa var också något av det som framkom vid undersökningen.

Referenser

Beronius Jörpeland L & Lindh M. 1996. *Vid en medeltida gränd i kvarteret Bryggaren.* Östergötland, Söderköping, kv Bryggaren 1, RAÄ 14. Arkeologisk undersökning. Rapport Riksantikvarieämbetet.

Björkhager V. 2000. *Hagatorget.* Söderköping, Östergötland. Rapport i manus. Östergötlands länsmuseum.

Björkhager V & Ohlsén M. 2001. *Hagatorget-Skönbergagatan-Västra Hagagatan.* Söderköping, Östergötland. Rapport i manus. Östergötlands länsmuseum.

Broberg B & Hasselmo M. 1978. *Söderköping. Medeltidsstaden 5.* Rapport Riksantikvarieämbetet.

Broberg B & Hasselmo M. 1981. *Keramik, kammar och skor från 7 medeltida städer. Medeltidsstaden 30.* Fyndstudie. Rapport Riksantikvarieämbetet.

Broberg B. 1994. *Arkeologiska provundersökningar i kvarteret Köpmannen i Söderköping.* Kv Köpmannen 1. Medeltida kulturlager. Rapport Riksantikvarieämbetet UV Linköping 1994:72.

Feldt A-C. 2001. *Åpromenaden. Västra Hagagatan – Hagatorget.* Söderköpings stad och kommun, Östergötlands län. Rapport 98:2001 Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Feldt A-C. 2004. *I Hagan vid Storåns strand. Hagatorget och Åpromenaden.* Söderköpings stad och kommun, Östergötlands län. Rapport 2004:65 Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Feldt A-C. 2007. *Vid Hagatorgets sydöstra hörn. Östra Hagagatan – Skönbergagatan.* Söderköpings stad och kommun. Östergötlands län. Rapport 2007:54 Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Hörfors O. 1993a. *Lämningar av Söderköpings Gråbrödrakonvent vid kv Hospitalsstugorna 7.* Söderköpings stad och kommun, Östergötland. Rapport Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Hörfors O. 1993b. *Grav från 1700-tal och medeltida murrester på S:t Laurenti kyrkogård.* Söderköpings stad och kommun, Östergötland. Rapport Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Hörfors O. 1995a. *Medeltida bebyggelselämningar på Hagatorget.* Söderköpings stad och kommun, Östergötland. Rapport Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Hörfors O. 1995b. *Medeltida kulturlager i kv Köpmannen 1.* Söderköpings stad och kommun, Östergötland. Rapport Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Hörfors O. 2008. *Medeltid bakom Posten i Söderköping. Kv Engelbrekt 10.* Söderköpings stad och kommun, Östergötlands län. Rapport 2008:28 Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Lindeblad K & Menander H. 2000. *Trehundra år i Hagan.* Arkeologiska undersökningar i kv Köpmannen och Storgatan, Söderköping, Östergötland. Rapport Riksantikvarieämbetet UV Öst 2000:36. Linköping.

Lindgren-Hertz L. 1989. *Kv Guldsmeden 8.* Söderköping, Östergötland. Arkeologisk förundersökning. Rapport Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Ljung S. 1949. *Söderköpings historia intill 1568.* Lund.

Lundholm K. 1962. *Arkeologisk undersökning i kv Postiljonen.* Arkivhandling Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Magnusson M. 2008. *Gator på djupet. Schaktning för brunnar och dagvatten på Storgatan och Skönbergagatan vid Hagatorget.* Söderköpings stad och kommun, Östergötlands län. Rapport 2008:131 Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Magnusson M. I manus. *Den tredje kyrkan - S:t Ilian. Renoveringar i Göta kanal, Söderköping.* Östergötlands länsmuseum.

Ohlsén M. 2003. *Åpromenaden.* Söderköpings stad och kommun, Östergötlands län. Rapport 5:2003 Östergötlands länsmuseum. Linköping.

Tesch S. 1984. *Karl Knutssonsgatan, Söderköping, Östergötland.* Arkeologisk undersökning. Rapport Riksantikvarieämbetet.

Tesch S. 1987. Söderköping. Med bidrag av M. Hasselmo. Andrae, Lamm & Hasselmo (red). *7000 år på 20 år.* Arkeologiska undersökningar i Mellansverige. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.

Lantmäteristyrelsens kartarkiv, LMS, akt D111-1:1. Geometrisk avmätning 1642, Söderköpings stad.

Lantmäteristyrelsens kartarkiv, LMS, akt D111-1:3. Geometrisk avmätning 1701, Söderköpings stad.

Lantmäteristyrelsens kartarkiv, LMS, akt D111-1:16. Mätning 1779, Söderköpings stad.

Lantmäteristyrelsens kartarkiv, LMS, akt J133-8G6g68. Söderköping 1946.

Tekniska uppgifter

Område	Hagatorget, kv Guldsmeden 3 m fl
Stad	Söderköping
Kommun	Söderköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	RAÄ 14
Ekonomiska kartans blad	086 66 (8G 6g Söderköping)
Koordinater	X6484274, Y1530192
Koordinatsystem	RT90 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning
Länsstyrelsens dnr	431-17999-08
Länsstyrelsens handläggare	Bertha Amaya
Länsstyrelsens beslut	2008-09-23
ÖLM dnr	403/08
ÖLM projektnr	530861
Uppdragsgivare	E.ON Värme Sverige AB
Kostnadsansvarig	E.ON Värme Sverige AB
Projektledare	Mats Magnusson
Personal	Anders Lundberg, Christer Carlsson
Fältarbetstid	2008-10-09--11-18
Totalt undersöktes	Ca 400 löpmeter
Fynd	ÖLMC4421:1-191
Foto	Digitala
Analyser	CATRAS Dendro nr: 04707-04709
Grafik	Johan Levin, Mats Magnusson
Renritning	Johan Levin
Grafisk form	Johan Levin/Lasse Norr

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.

Ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273 Rapport 2009:45 © Östergötlands länsmuseum

Bilaga 1. Ritningar

Då ritningarna är förminskade är skalan ca 1:30.

Dnr 403/08:1

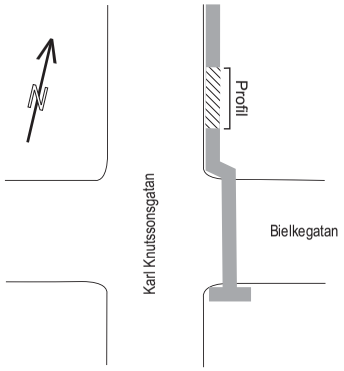

Plan

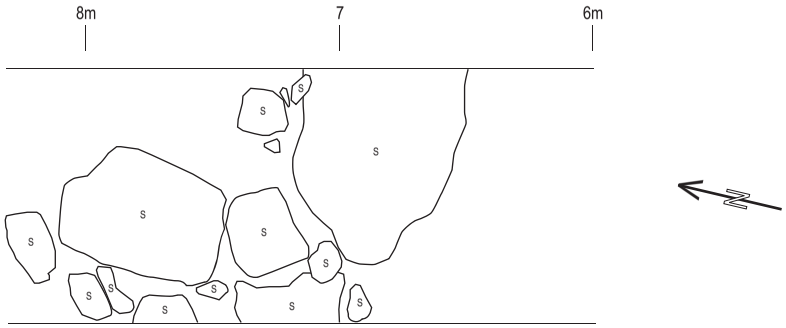

Profil mot ÖNÖ

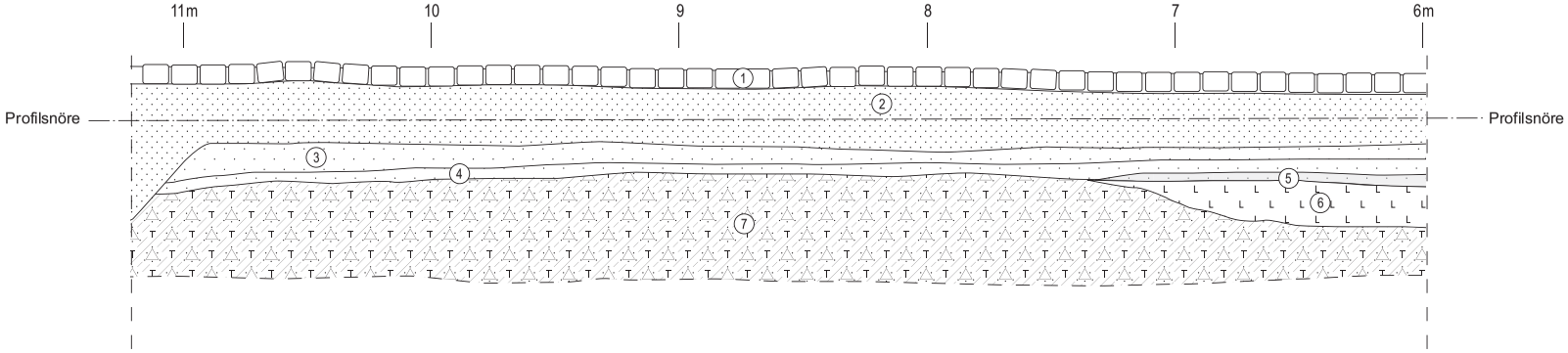

1. Gatsten.
2. Gul sättsand.
3. Gråbrun sand.
4. Grå sand.
5. Gul sand.
6. Blågrå lera.
7. Raseringslager.

0 1m

Hagatorget
Karl Knutssonsgatan och Bielkegatan
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-13 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:2

Profil mot ÖNÖ

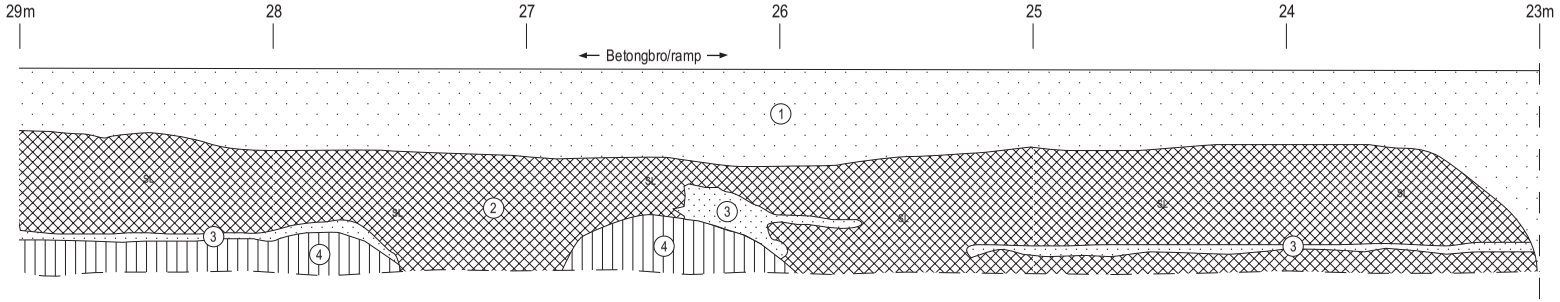

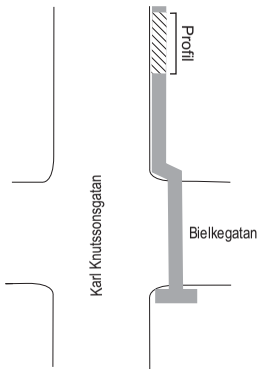

Plan

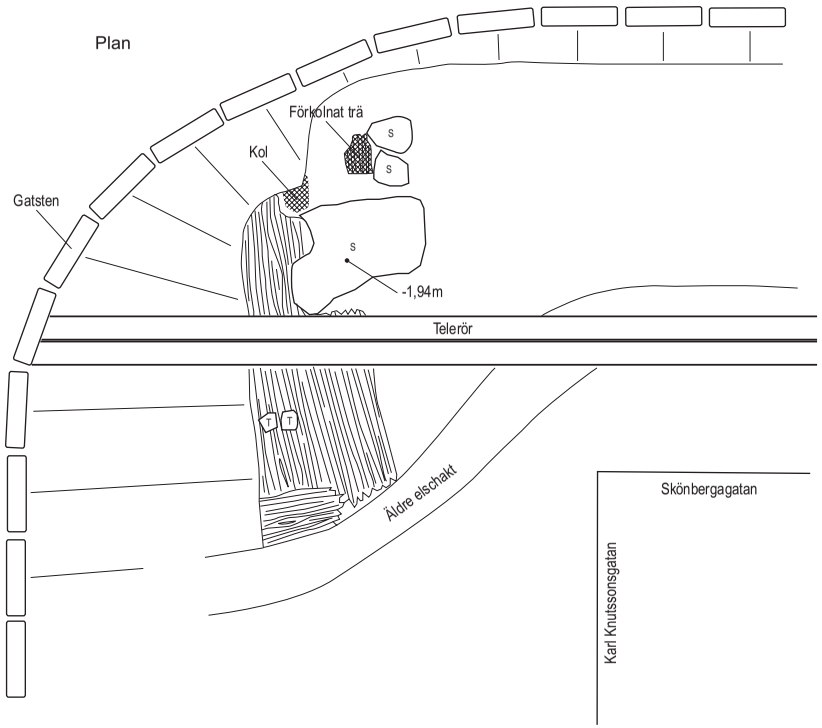

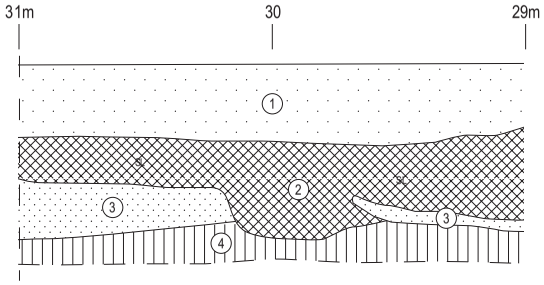

1. Sättsand.
2. Kol & slagg.
3. Gul sand.
4. Kulturlager, svartgrå lera.

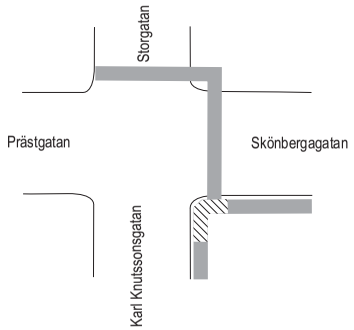

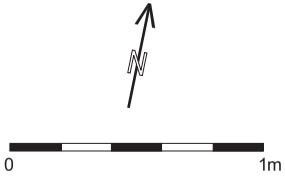

Hagatorget
Karl Knutssonsgatan och Skönbergagatan
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-14 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:3

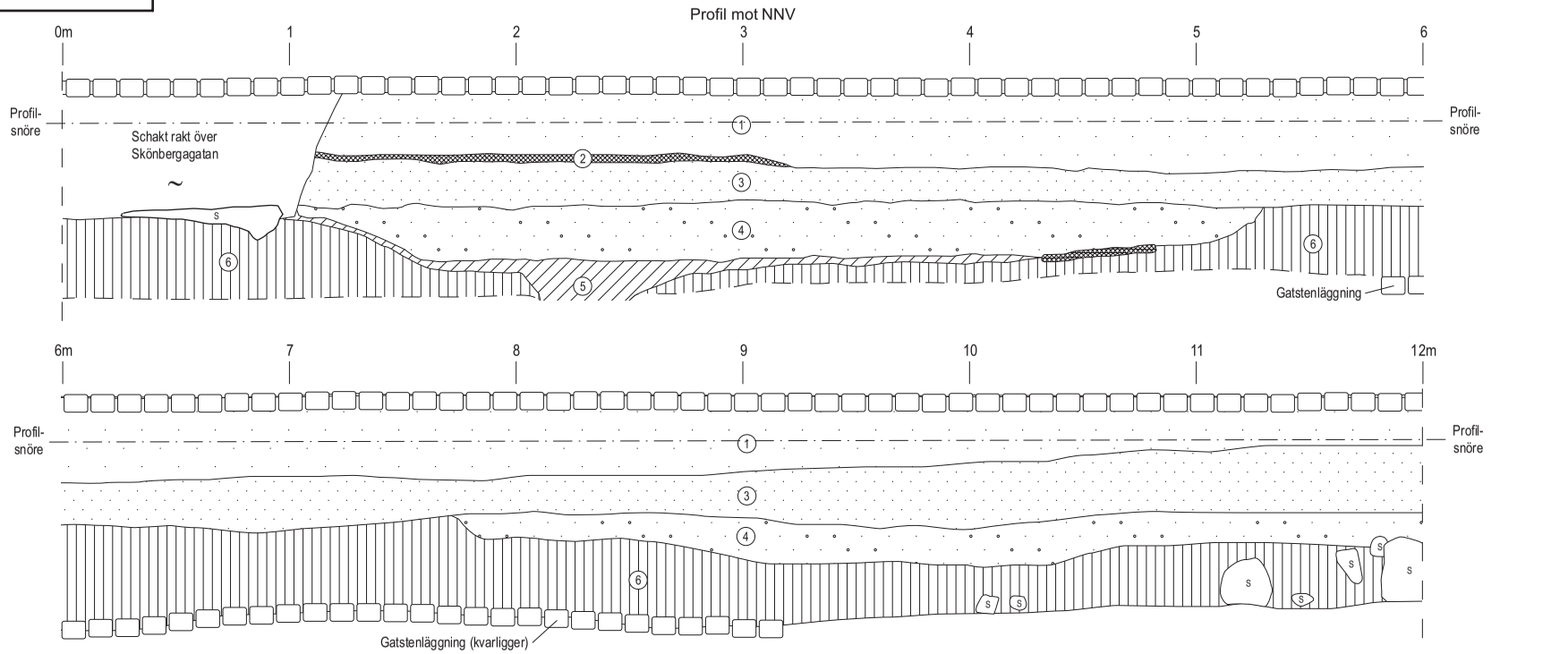

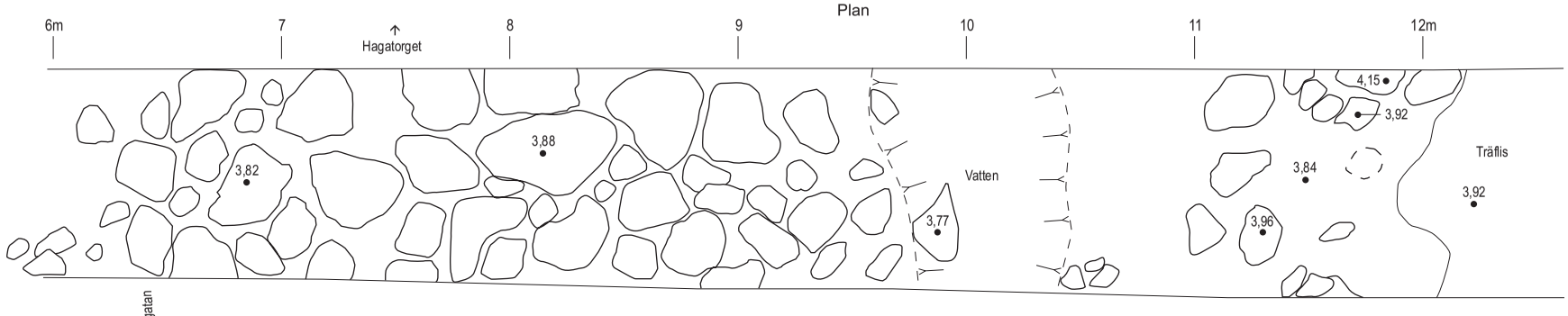

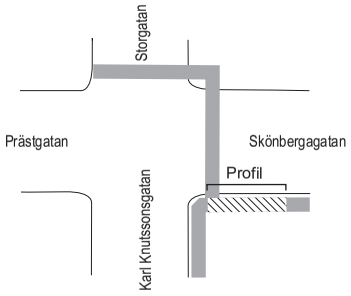

1. Grå sand.
2. Gråsvart sandlins.
3. Gul sand.
4. Gråbrunt grus och sten.
5. Nedgrävning för vatten till gammal brandpost.
6. Gråsvart kulturlager.

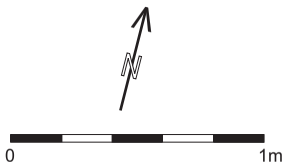

Hagatorget
Skönbergagatan
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-16 M Magnusson, A Lundberg
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:4

Plan I

Hus

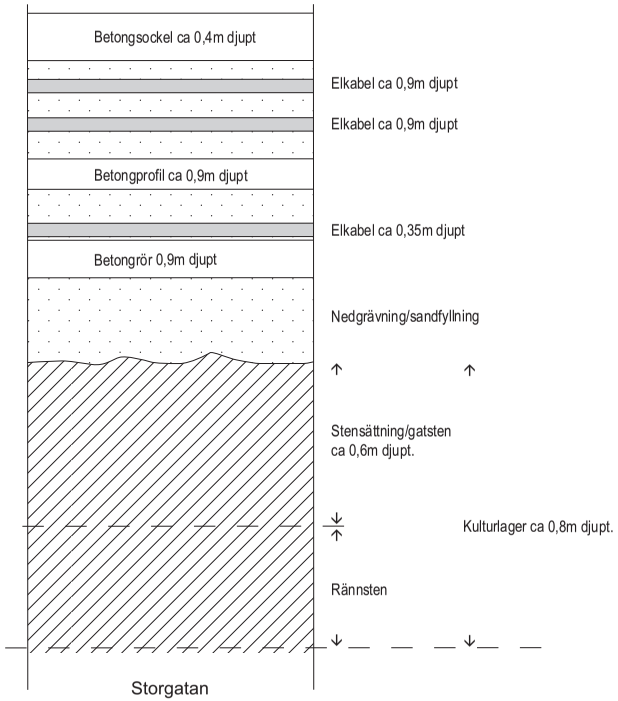

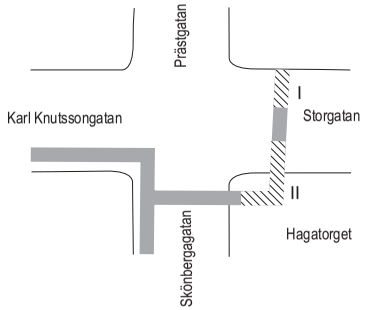

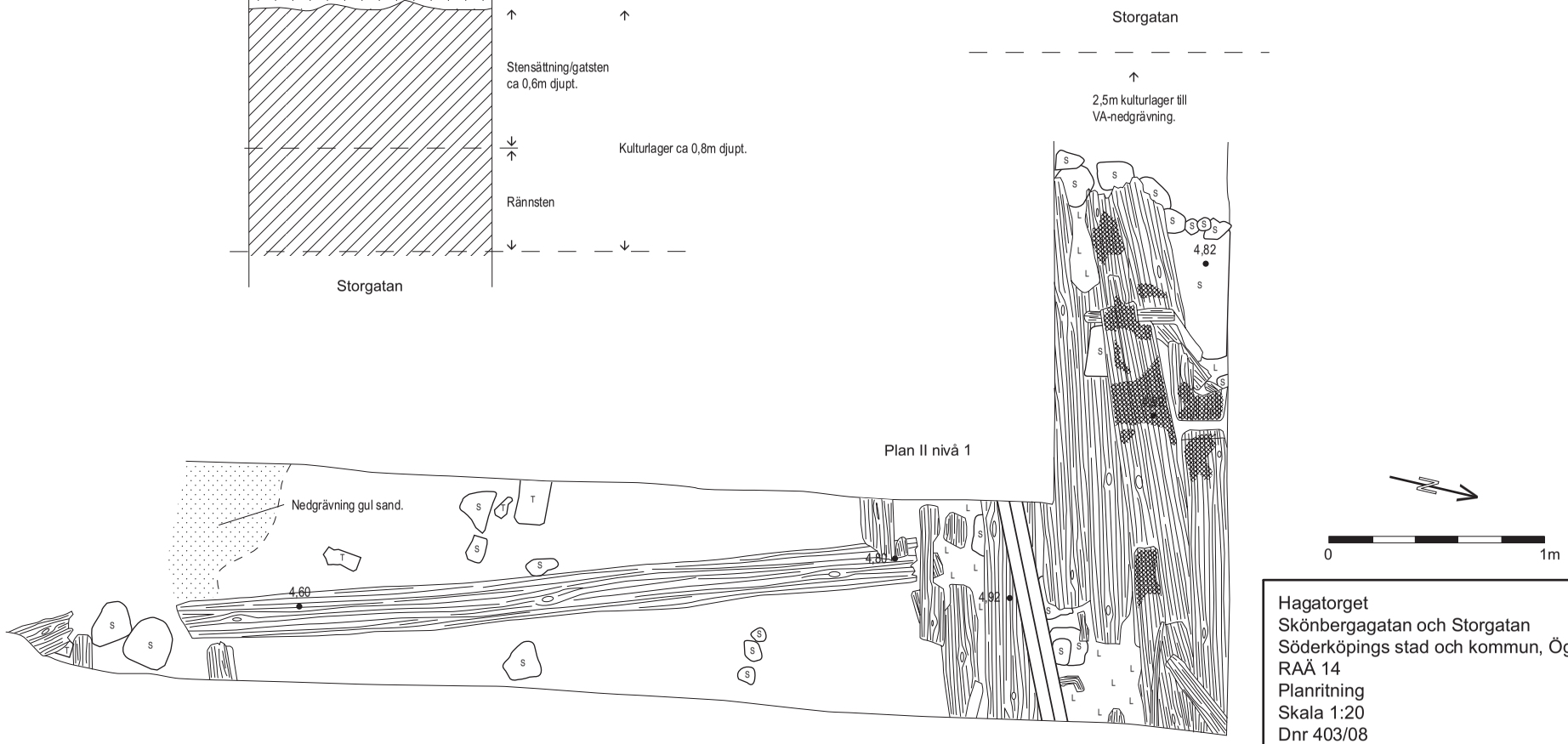

Hagatorget
Skönbergagatan och Storgatan
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-20 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:5

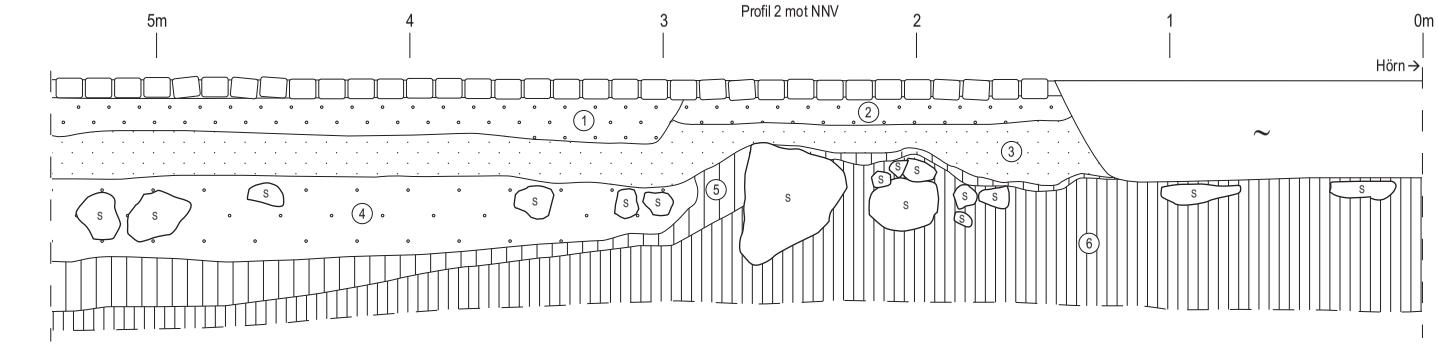

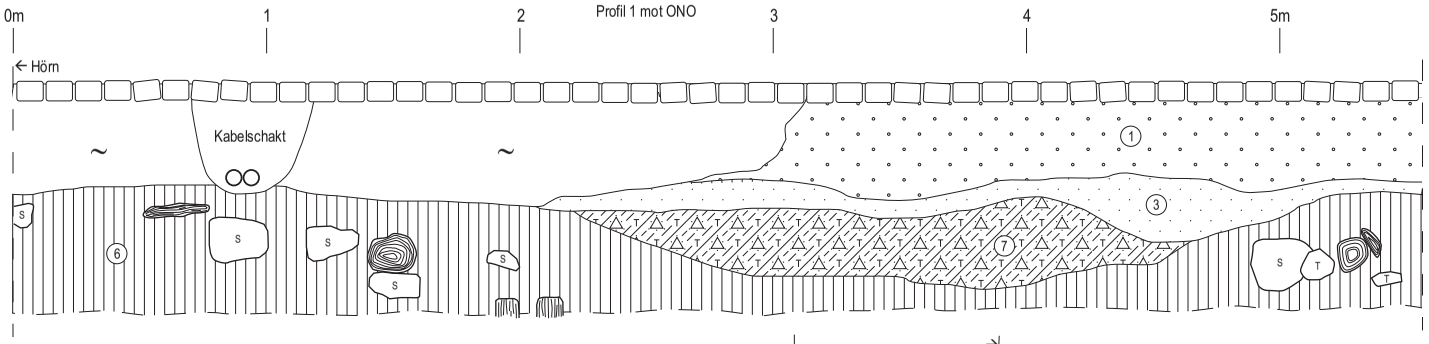

1. Grått, sandigt grus.
2. Grus.
3. Gul sand.
4. Ljusgrått grus och sten.
5. Grått, kulturpåverkat, stenigt lager.
6. Svart kulturlager.

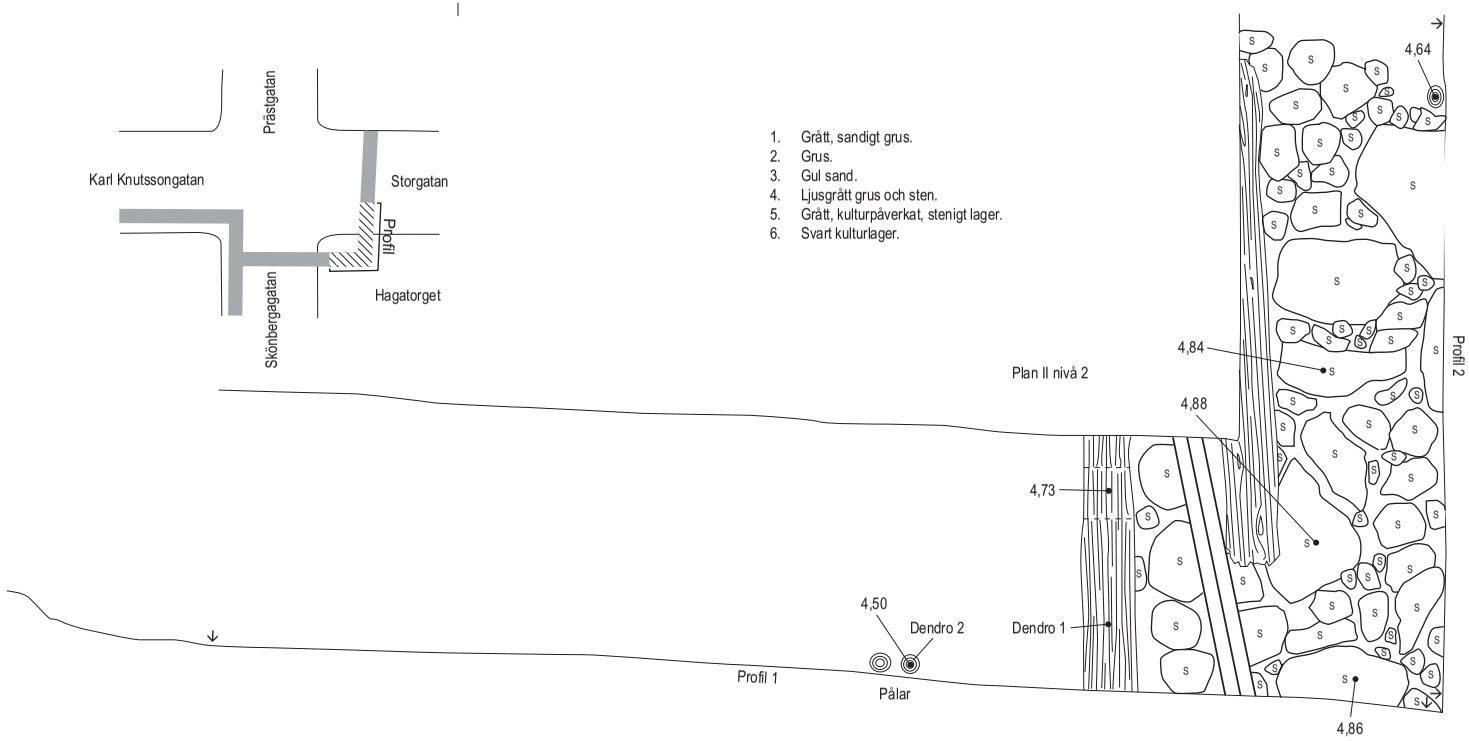

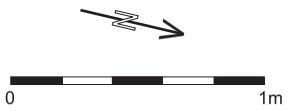

Hagatorget
Storgatan
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-22 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:6

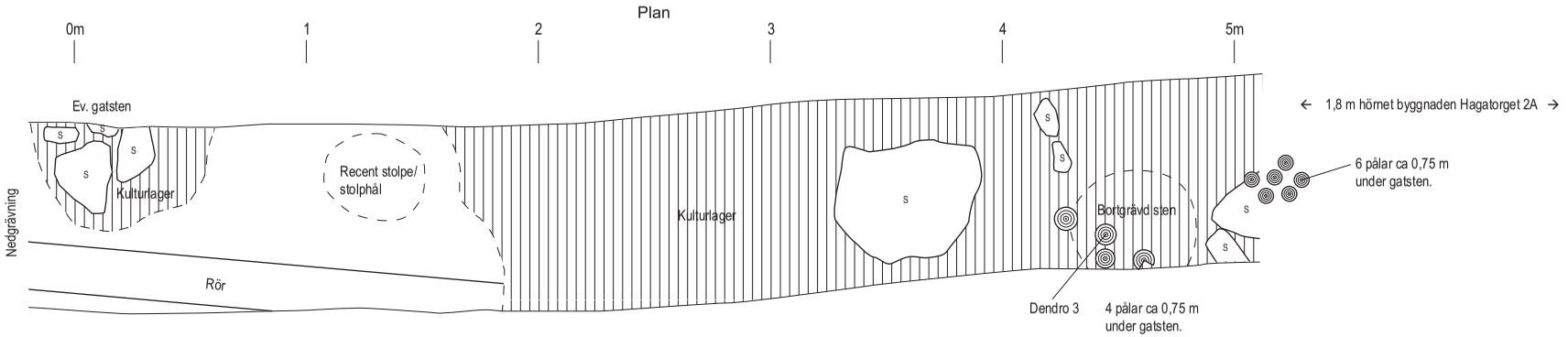

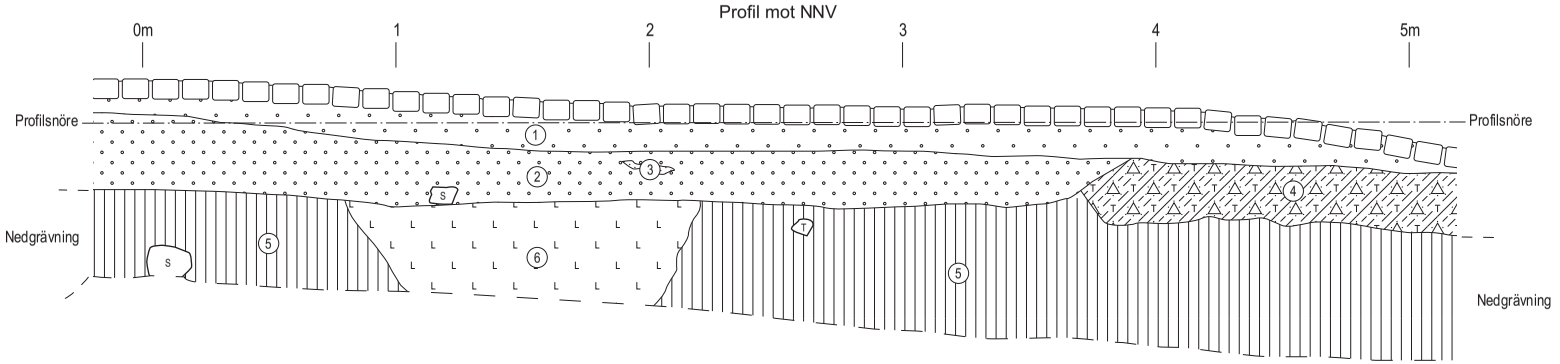

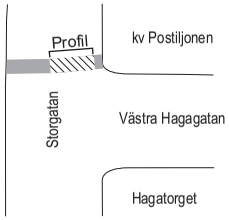

1. Grått grus.
2. Grått sten- och gruslager.
3. Sand.
4. Sotigt raseringslager med tegel och kulturjord.
5. Kulturlager.
6. Nedgrävning för stolpe med grå lera och enstaka sten.

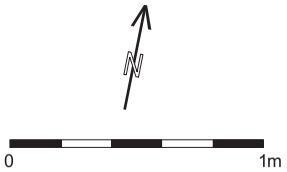

Hagatorget
Storgatan
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-23 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:7

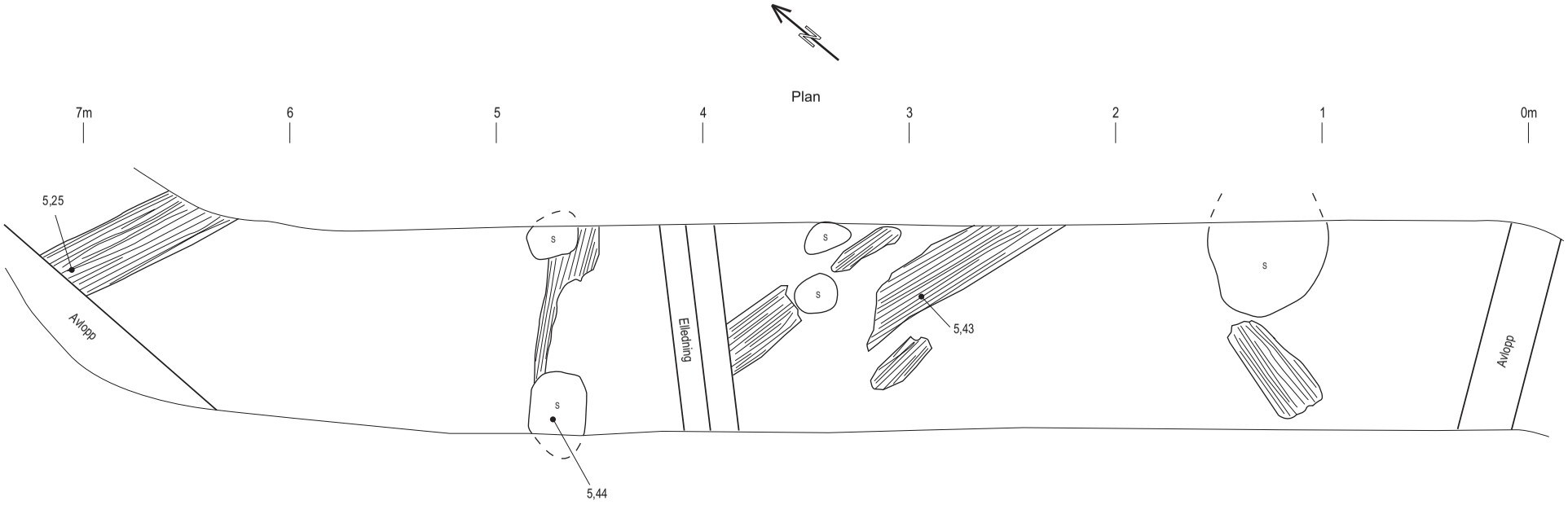

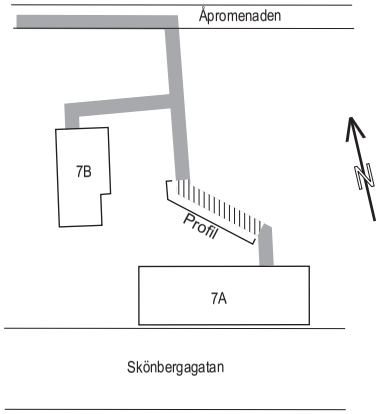

0 1m

Hagatorget
kv Guldsmeden 3
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-29 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:8

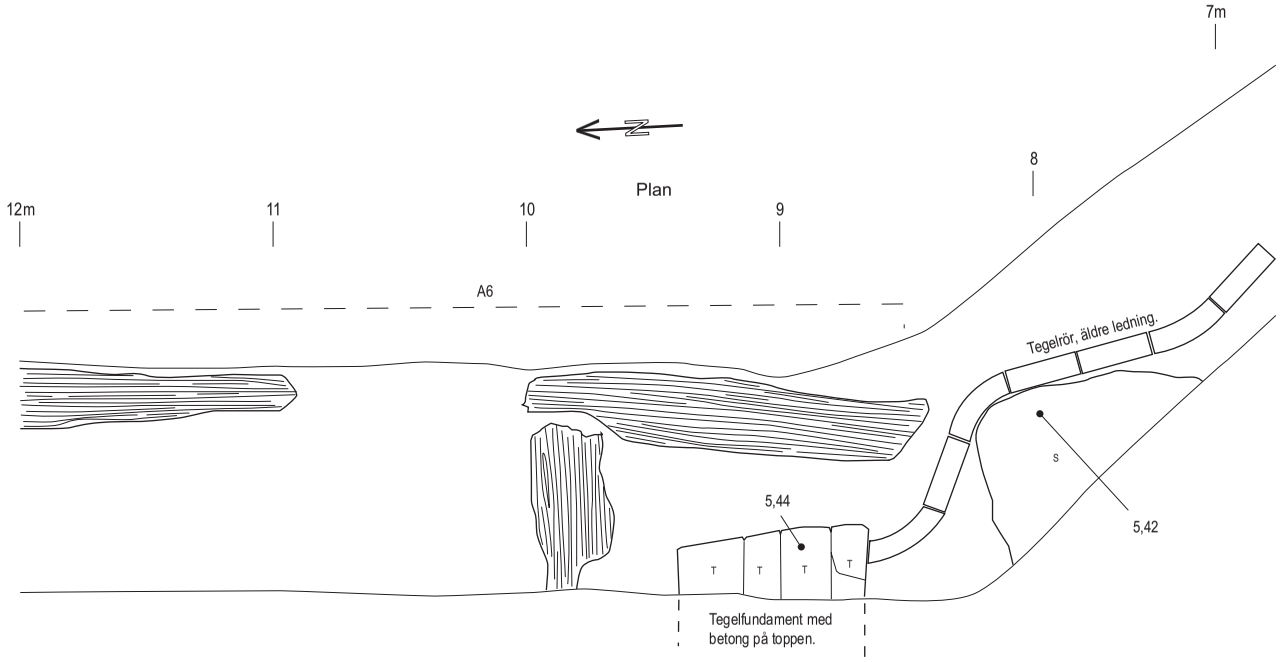

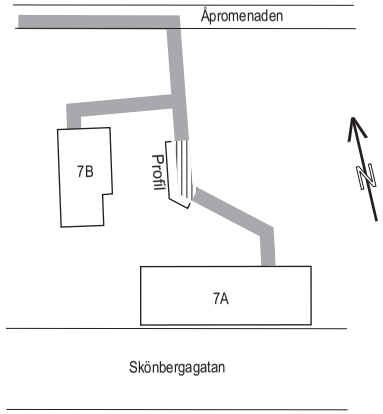

Hagatorget
kv Guldsmeden 3
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Profilritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-29 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:9

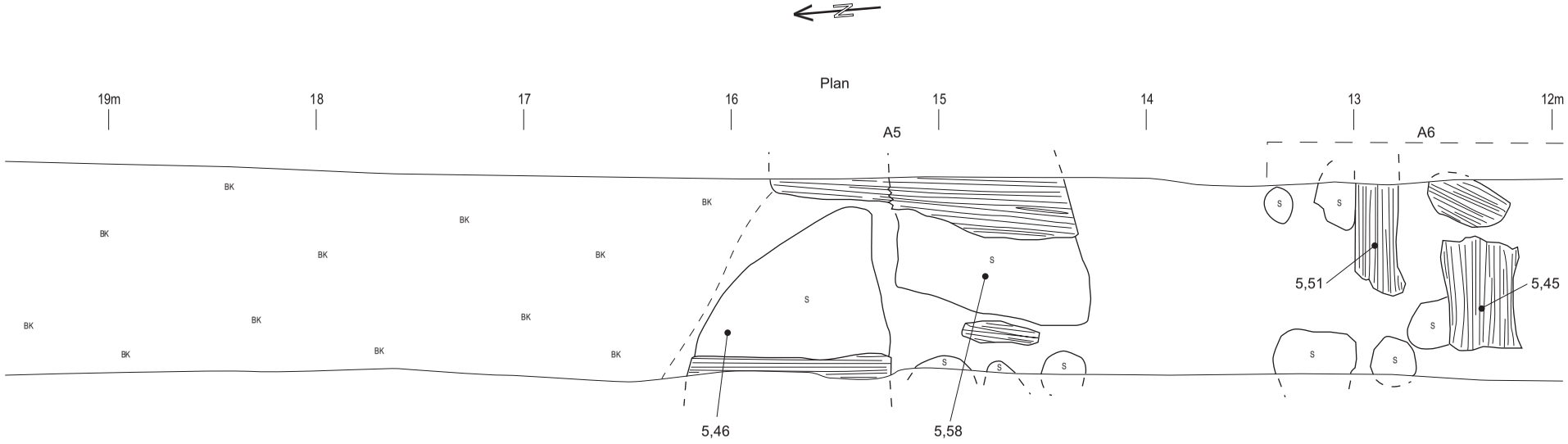

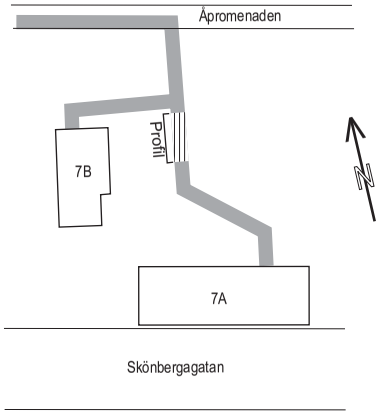

0 1m

Hagatorget
kv Guldsmeden 3
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Profilritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-29 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:10

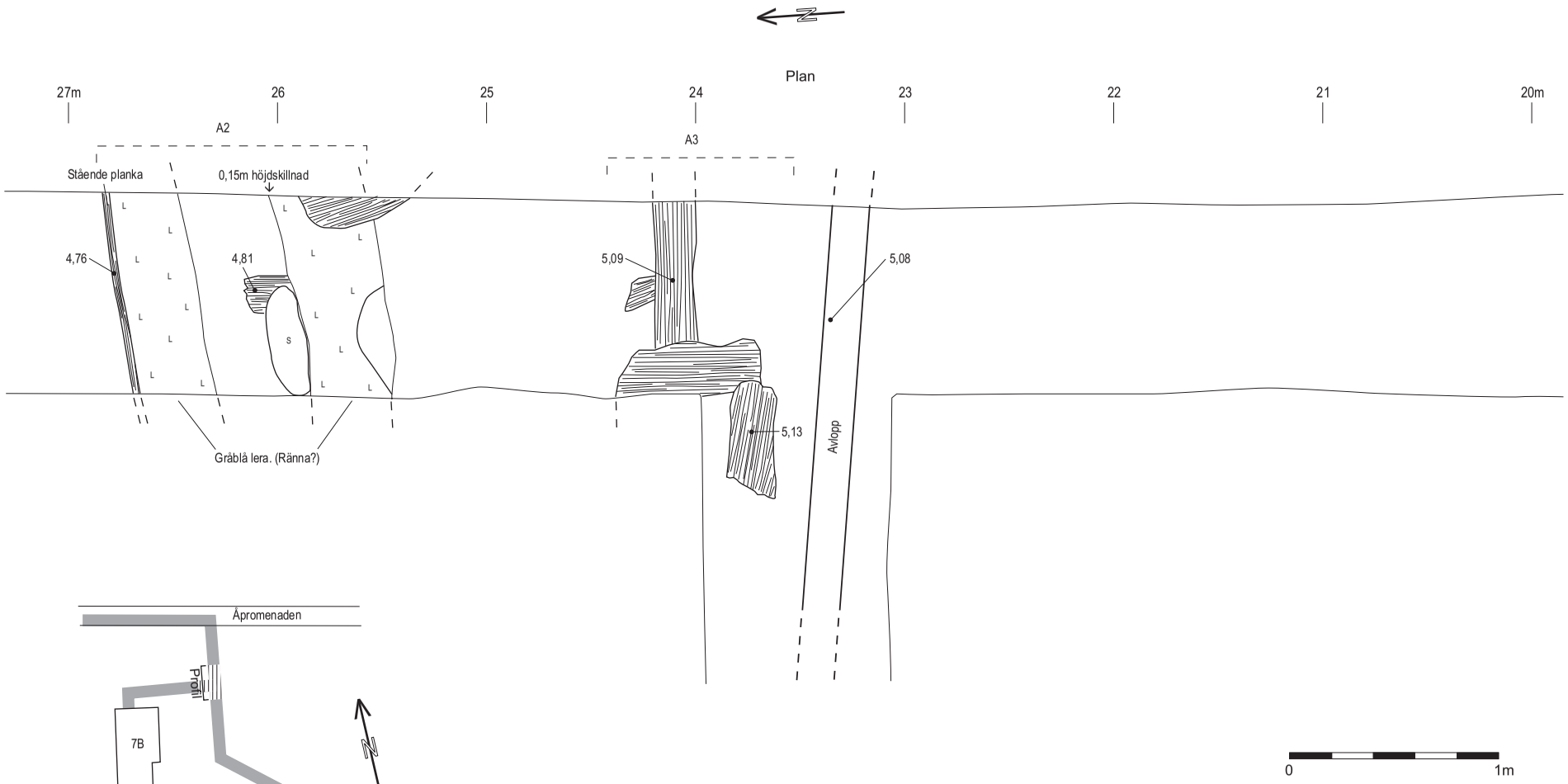

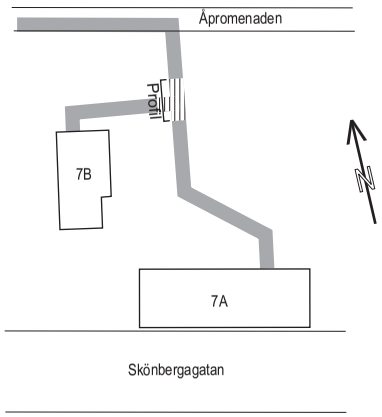

0 1m

Hagatorget
kv Guldsmeden 3
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-29 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:11

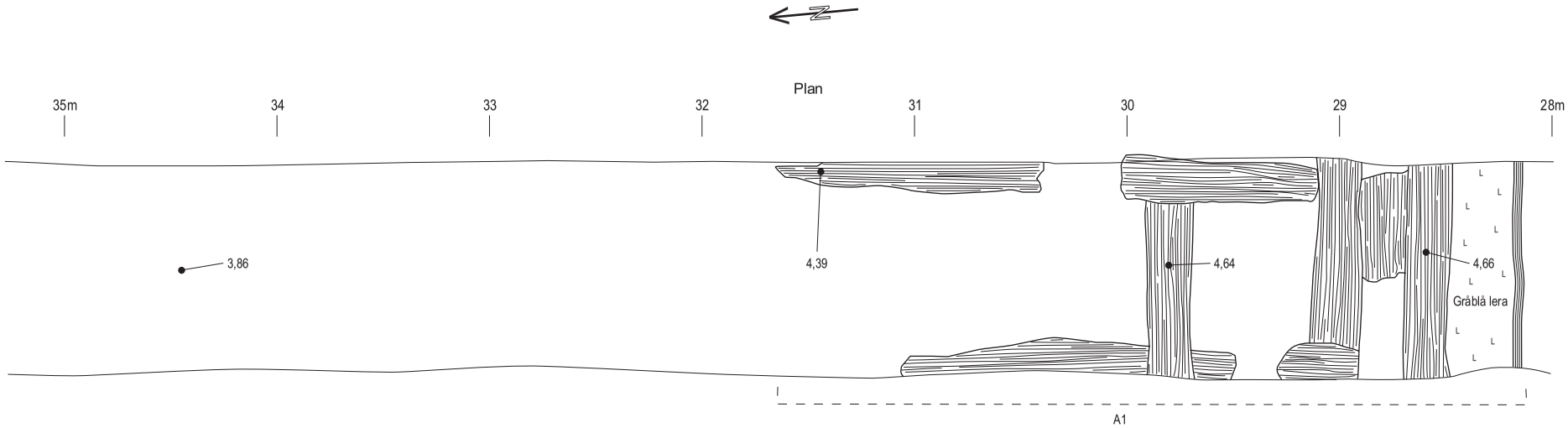

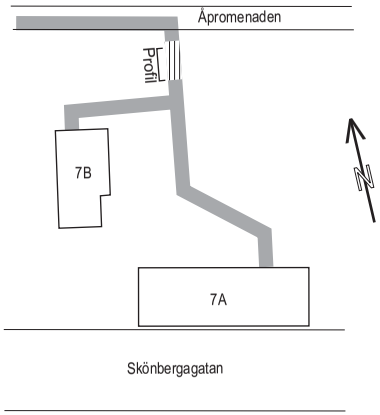

0 1m

Hagatorget
kv Guldsmeden 3
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-29 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:12

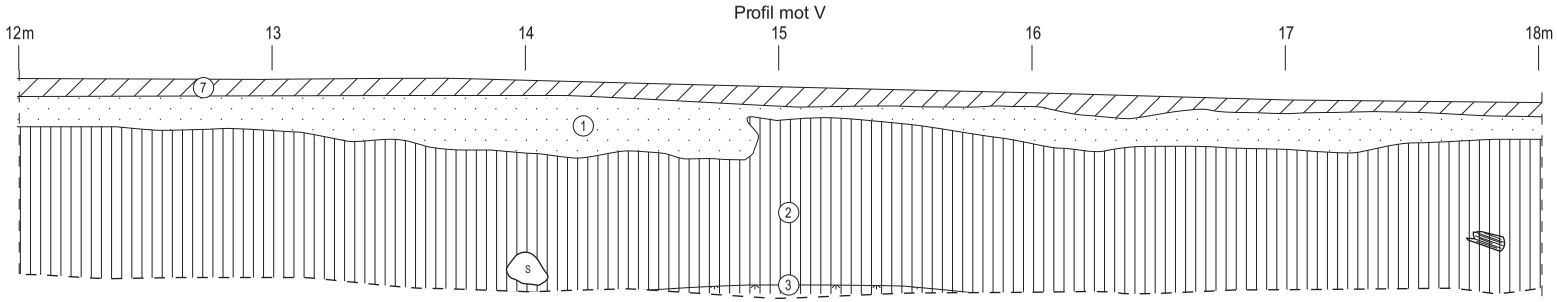

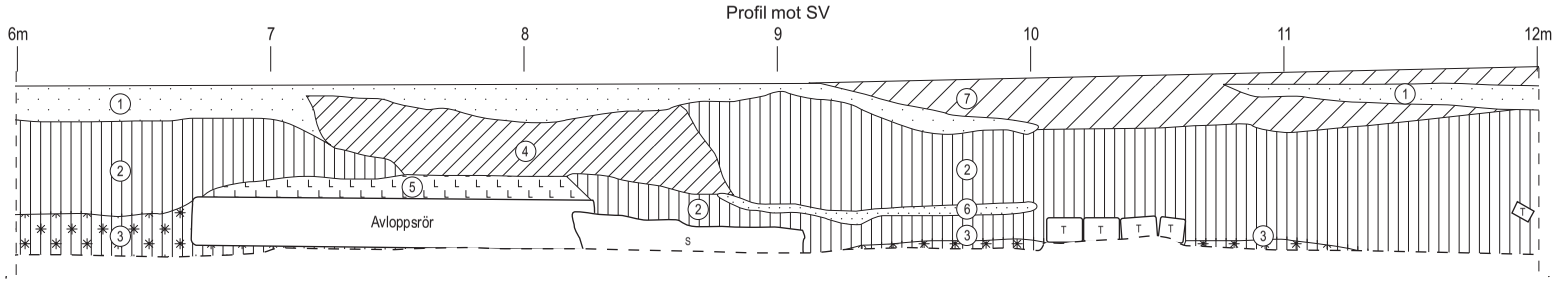

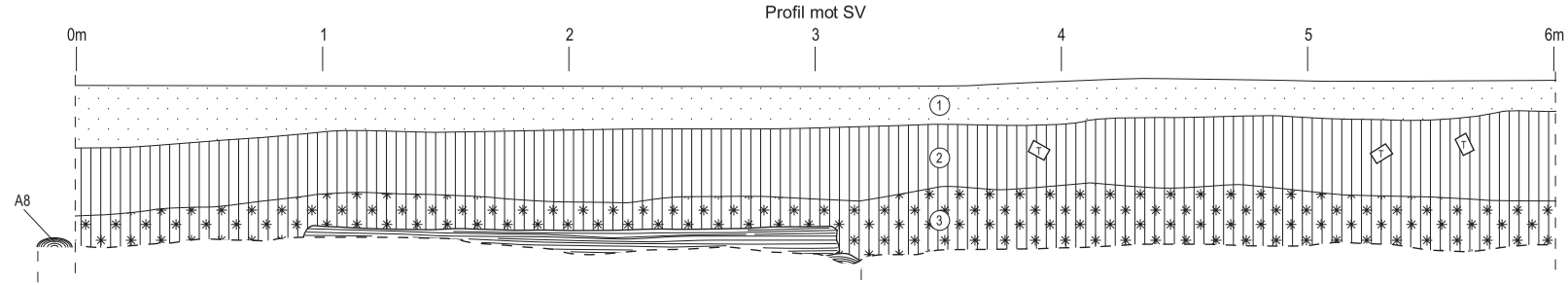

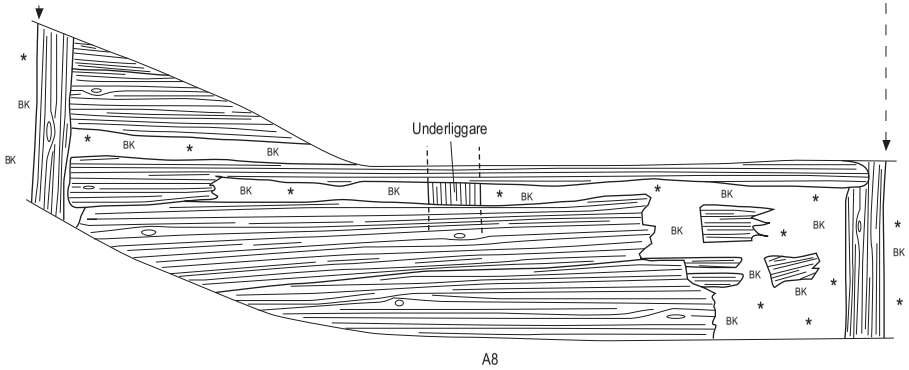

1. Gul sand.
2. Grått, lerigt kulturlager.
3. Svart kulturlager med bark och flis.
4. Grått grus och sten (fyllnadslager).
5. Kompakt grå lera med sten.
6. Beige sandlager.
7. Grått gruslager.

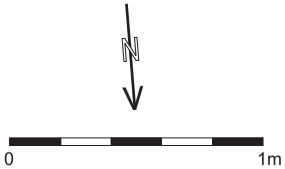

Hagatorget
kv Guldsmeden 3
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-30 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:13

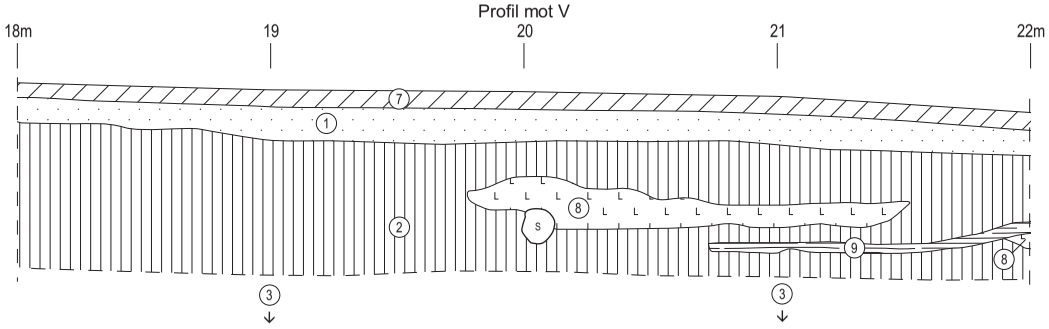

1. Gul sand.
2. Grått, lerigt kulturlager.
3. Svart kulturlager med bark och flis.
4. Grått grus och sten (fyllnadslager).
5. Kompakt grå lera med sten.
6. Beige sandlager.
7. Grått gruslager.
8. Blågrå lera.
9. Trä.
10. Brand- och raseringslager.
11. Svartröd matjord med inslag av ben och keramik.

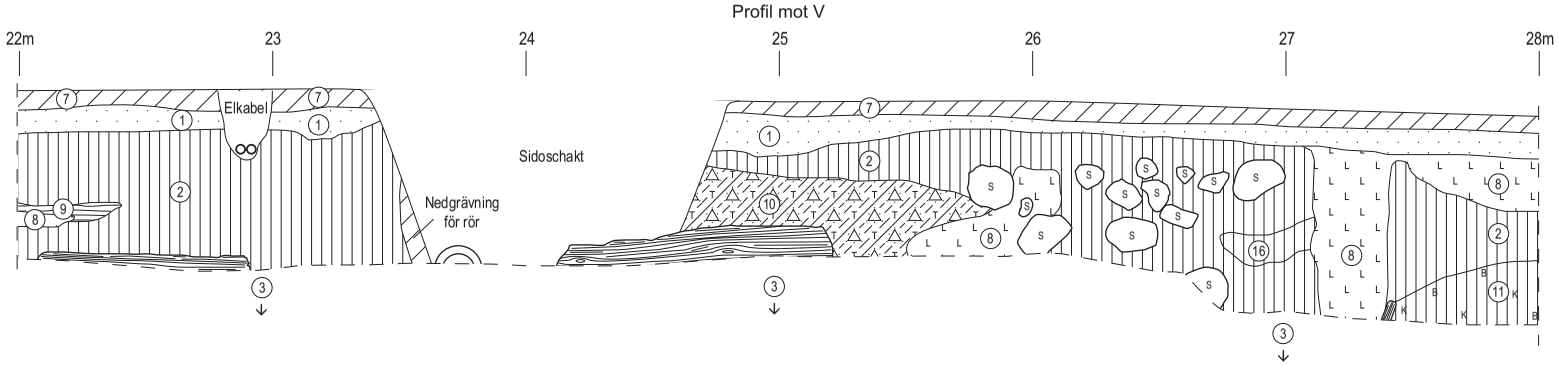

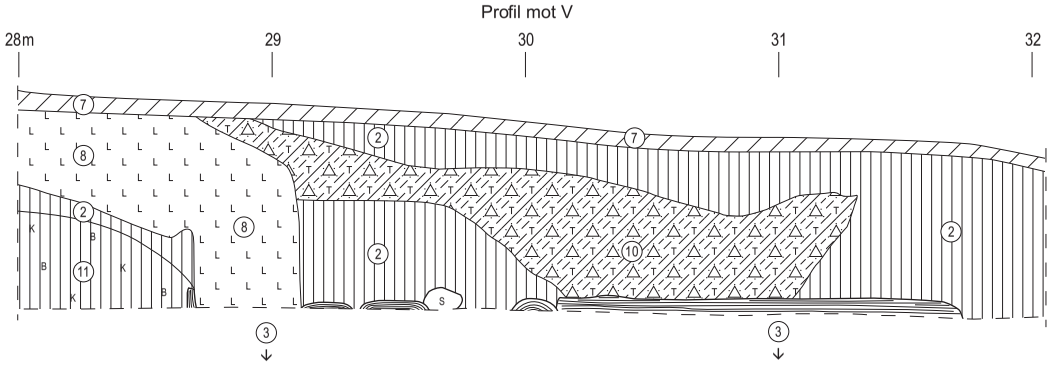

0 1m

Hagatorget
kv Guldsmeden 3
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Profilritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-10-30 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Dnr 403/08:14

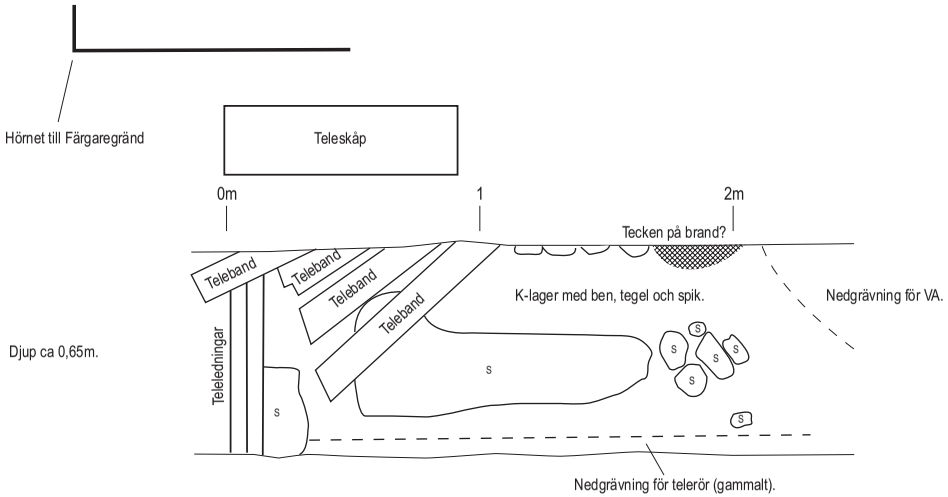

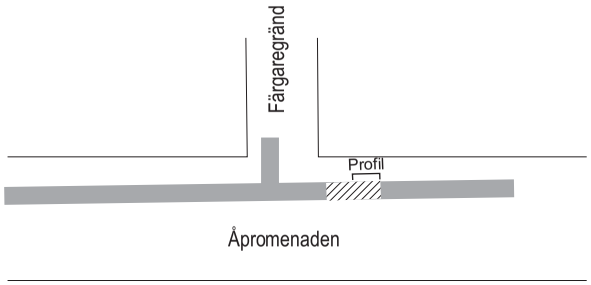

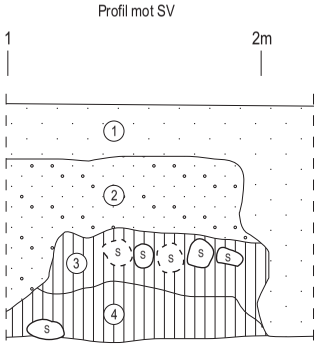

1. Gul sand.
2. Grå, grusig sand.
3. Grått kulturlager med hårt packat grus, sten och tegelsmul.
4. Gråsvart kulturlager med lerig jord. Fynd av ben och yngre rödgods.

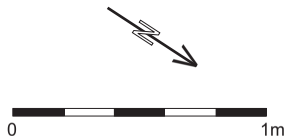

Hagatorget
Åpromenaden
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 403/08
2008-11-10 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Bilaga 2. Dendrodatering

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

27 Mars 2009

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2009:16
Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV TVÅ PÅLAR OCH EN SYLLSTOCK VID ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING I ANSLUTNING TILL HAGATORGET, SÖDERKÖPING

Uppdragsgivare: Projektnr 530861, Mats Magnusson, Östergötlands länsmuseum, box 232, 58102 Linköping.
Område: Söderköping **Prov nr:** 04707-04709 **Antal sågprov:** 3
Dendrokronologiskt objekt: Syll P1, pålar P2-3.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr :	Träd slag	Antal ÅR; 2 radier om inget annat ang	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv -året)	Trädets Egenålder uppskattn
04707	1	**Ek**	84;4	Sp 13 nära W	1472	**1473 ± 1**	100-140
04708	2	Tall	25;	W	Ej datering	-	30-60
04709	3	Tall	56;5	Sp c42, W	Ej datering*	-	60-90

Kommentarer till resultaten

Prov 1 är taget ur ett ektimmer som är **avverkat inom regionen under perioden 1472-1474**.

*Prov 3, är nära en säker datering men uppfyller inte våra kriterier för en sådan. Det är därför viktigt för oss att betrakta den som odaterad. Det förslaget jag har, är vinterhalvåret 1457/58. Anledningen till dateringsproblemen är att proverna innehåller för få årsringar samt att det rör sig om så få prover från gemensam verksamhetstid (byggfas).

Hans Linderson.

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812 Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Bilaga 3. Anläggningslista

Anl	Typ	Datering	Plannr
A1	Kavelbro	13-1400-tal	
A2	Dike	16-1800-tal	
A3	Kavelbro	13-1400-tal?	
A4	Utgår	-	-
A5	Byggnad	?	
A6	Kavelbro?	?	
A7	Kavelbro	12-1300-tal	
A8	Kavelbro	12-1300-tal	

Bilaga 4. Benlista

Förklaring till benlista

Kontext — Från vilken kontext har benen insamlats.

Art — Vilken art, familj eller grupp av arter härrör fragmenten från.

Element — Till vilket benslag hör fragmenten.

Komplett/frag — Rör det sig om ett närmast komplett ben eller fragment (eller del) av ett ben.

Sida — Från vilken sida kommer pariga ben. Sin betyder vänster, Dx betyder höger. Opariga ben indikeras med N/A.

F br — Är benet fullständigt förbränt.

Of br — Är benet ofullständigt förbränt.

Obr — Är benet obränt.

Kön — Man eller kvinna, hona eller hane.

Adult — Epifyser är fullständigt fusionerade.

Juv — Epifyser är inte fusionerade.

Mod — Modifierade fragment, t ex avsågade, med huggmärken, snittspår etc.

Pat — Patologi, fragment med spår efter sjukdom eller trauma.

NISP — *Number of Identified Specimens* är antalet identifierade skelettfragment.

MNE — *Minimum Number of Elements* eller mab som det kallas på svenska är minsta antalet skelettelement. De feta siffrorna i kolumnen indikerar de ben som använts vid uträknandet av MNE.

MNI — *Minimum Number of Individuals* eller mind som det kallas på svenska är minsta antalet individer. De feta siffrorna i kolumnen indikerar de ben som använts vid uträknandet av MNI.

Mätdefinitioner har tagits från: Driesch, von den, A. 1976. *A guide to the measurment of animal bones from archaeological sites.* Peabody museums bullentins 1.

kv Guldsmeden 3, A1

Kontext	Art	Art	Element	Element	Komplett/frag
A1	Sus scrofa	Svin	Humerus	Överarmsben	Frag
A1	Sus scrofa	Svin	Tibia	Skenben	Frag
A1	Sus scrofa	Svin	Ulna	Armbågsben	Frag
A1	Bos taurus	Nötkreatur	Ve Lumbalis	Ländkota	Frag
A1	Bos taurus	Nötkreatur	Os coxae	Bäckenben	Frag
A1	Bos taurus	Nötkreatur	Femur, epifys	Lårben, lös leddel	Frag
A1	Bos taurus		Phalanx 1, posterior	Tåben 1	Komplett
A1	Bos taurus	Nötkreatur	Costae	Revben	Frag
A1	Bos taurus	Nötkreatur	Mandibula	Underkäke	Frag
A1	Bovidae/Cervidae/ Equidae	Stor gräsätare	Costae	Revben	Frag
A1	Bovidae/Cervidae/ Equidae	Stor gräsätare	Ossa longa/brevia	Långa/korta rörben	Frag
	TOTALT	TOTALT	Totalt		
	Bos taurus	Nötkreatur	Totalt		
	Sus scrofa	Svin	Totalt		

kv Guldsmeden 3, A1-A2

Kontext	Art	Art	Element	Element	Komplett/frag
I/på Kulturlager	Mammalia	Däggdjur	Ossa longa/brevia	Långa/korta rörben	Frag
I/på Kulturlager	Mammalia	Däggdjur	Undet	Oidentifierat	Frag
I rens ovan kulturlager	Mammalia	Däggdjur	Ossa longa	Långa rörben	Frag
I rens ovan kulturlager	Mammalia	Däggdjur	Undet	Oidentifierat	Frag
	TOTALT	TOTALT	Totalt		
	Mammalia	Däggdjur	Totalt		

kv Guldsmeden 3, A5

Kontext	Art	Art	Element	Element	Komplett/frag
Bland stenar topp	Mammalia	Däggdjur	Undet	Oidentifierat	Frag
	TOTALT	TOTALT	Totalt		
	Mammalia	Däggdjur	Totalt		

	Sida	F br	Of br	Obr	Kön	Adult	Juv	Mod	Pat	NISP	MNE	MNI	Vikt	Kommentarer
	Sin			X						1	**1**	**1**	62,8	
	Dx			X		X				1	**1**	1	35,9	Distal epifys fullständigt fusionerad vilket indikerar en ålder >2 år.
			X							1	**1**	1	5,6	
	N/A			X			X		X	1	**1**	**1**	26,1	Huggspår. Metafysytor på corpus indikerar en ålder <9 år.
	Dx			X						1	**1**	1	40,1	
	Sin			X			X			1	**1**	1	26,8	Lös distal epifys indikerar en <4 år
				X		X				1	**1**	1	10,5	Mått: GLpe 49,42 mm, Fullständigt fusionerad proximal epifys indikerar en ålder > 1,5 år.
	Dx			X						1	**1**	1	8,0	
				X						1	**1**	1	5,3	
				X						1	1	1	8,6	
				X						1	1	1	16,3	
										11	9	2	246,0	
										3	3	1	104,3	
										6	6	1	116,8	

	Sida	F br	Of br	Obr	Kön	Adult	Juv	Mod	Pat	NISP	MNE	MNI	Vikt	Kommentarer
		X								1	1	1	2,2	
			X							3	1	1	1,2	Färg: Delvis grå.
			X							1	**1**	**1**	7,6	Färg: Delvis grå.
			X							1	1	1	0,5	Färg: Delvis grå.
										6	1	1	11,5	
										6	1	1	11,5	

	Sida	F br	Of br	Obr	Kön	Adult	Juv	Mod	Pat	NISP	MNE	MNI	Vikt	Kommentarer
		X								2	**1**	**1**	2,2	
										2	1	1	2,2	
										2	1	1	2,2	

kv Guldsmeden 3, A8

Kontext	Art	Art	Element	Element	Komplett/frag
På golv	Mammalia	Däggdjur	Ossa longa/brevia	Långa/korta rörben	Frag
	TOTALT	TOTALT	Totalt		
	Mammalia	Däggdjur	Totalt		

Övrigt

Kontext	Art	Art	Element	Element	Komplett/frag
Hörnet Hagatorget understa lagret	Ovis Aries/Capra hisrcus	Får/get	Mandibula	Underkäke	Frag
Hörnet Hagatorget understa lagret	Equus caballus	Häst	Incisivi 1 inf	Första framtanden i undekäken	Komplett
Hörnet Hagatorget understa lagret	Sus scrofa	Svin	Incisivi inf	Framtand i underkäke	Frag
Hörnet Karl Knutssongatan/ Skönbergagatan på/invid syllsten	Bos taurus	Nötkreatur	Calcaneus	Hälben	Komplett
Hörnet Karl Knutssonsgatan/ Skönbergagatan på/invid syllsten	Bos taurus	Nötkreatur	Radius	Strålben	Frag
Hörnet Karl Knutssonsgatan/ Skönbergagatan på/invid syllsten	Bos taurus	Nötkreatur	Metatarsus III-IV	Mellanfotsben III-IV	Komplett
Hörnet Karl Knutssonsgatan/Skönbergagatan på/invid syllsten	Bos taurus	Nötkreatur	Costae	Revben	Frag
Skönbergagatan på stenläggning ca 5 m fr hörnet Karl Knutssonsgatan	Ovis Aries/Capra hisrcus	Får/get	Tibia	Skenben	Frag
Hörnet Karl Knutssonsgatan/ Skönbergagatan vid trä på syllsten	Cervidae	Hjortdjur	Cornu	Horn	Frag
Botten av k-lager vid korsandet av storgatan	Bos taurus	Nötkreatur	Humerus	Överarmsben	Frag
Botten av k-lager vid korsandet av storgatan	Bos taurus	Nötkreatur	Metatarsus III-IV	Mellanfotsben III-IV	Frag
I lerjord direkt söder om A2:s lerränna.	Sus scrofa	Svin	Mandibula	Underkäke	Frag
Korsningen Karl Knutssonsgatan/ Skönbergagatan på trägolv	Mammalia	Däggdjur	Ossa longa/brevia	Långa/korta rörben	Frag
Korsningen Karl Knutssonsgatan/ Skönbergagatan på trägolv	Mammalia	Däggdjur	Undet	Oidentifierat	Frag

	Sida	F br	Of br	Obr	Kön	Adult	Juv	Mod	Pat	NISP	MNE	MNI	Vikt	Kommentarer
			X							1	**1**	**1**	1,3	Färg: grå i mitten.
										1	1	1	1,3	
										1	1	1	1,3	

	Sida	F br	Of br	Obr	Kön	Adult	Juv	Mod	Pat	NISP	MNE	MNI	Vikt	Kommentarer
	Dx			X			X			1	**1**	**1**	30,6	M3 bryter fram, vilket indikerar en ålder på ca 1,5 år (får) eller 1,5 -2 år (get).
	Dx			X		X				1	**1**	**1**	12,4	Slitage indikerar en ålder 4,5 - 8 år.
				X						1	**1**	1	2,2	
	Dx			X		X				1	**1**	**1**	49,0	Mått: GL 108,48 mm. Tuberositas calcanei fullständigt fusionerad vilket indikerar en ålder >3 år.
	Sin			X		X				1	**1**	1	63,1	Proximal epifys fullständig fusionerad vilket indikerar en ålder >1 år.
	Dx			X		X		X		1	**1**	1	86,4	Ytan på benet uppvisar kraftigt mekaniskt slitage av väder, vind och/eller vatten. Distal epifys fullständigt fusionerad vilket indeikerar en ålder >2 år.
				X						1	1	1	19,0	
	Sin			X		X				1	**1**	1	31,5	Distal epifys fullständigt fusionerad vilket indikerar en ålder >1 år och 3 mån (får).
				X				X		2	**1**	**1**	146,7	Båda fragmenten är avhuggna.
	Dx			X		X		X		1	**1**	1	108,0	Avhuggen (spår av styckning). Mått: BT 64,30 mm. Distal epifys fullständigt fusionerad vilket indikerar ålder >1,5 år.
	Sin			X		X		X		1	**1**	1	49,1	Avhuggen (spår av styckning). Mått: Bd 46,66 mm. Distal epifys fullständigt fusionerad vilket indeikerar en ålder >2 år.
	Sin			X	♀	X				1	**1**	**1**	52,0	Följande tänder fanns kvar i käken: C, P2, P3, P4, M1, M2. P 1 saknas (har sannolikt aldrig funnits). Slitage M1:n ;M2:m.
			X							2	1	1	2,0	Färg: Delvis grå.
			X					X		1	1	1	0,4	Färg: Delvis grå. Snittspår.

Kontext	Art	Art	Element	Element	Komplett/frag
Korsningen Karl Knutssonsgatan/ Skönbergagatan på trägolv	Mammalia	Däggdjur	Undet	Oidentifierat	Frag
I fyll mot Å-promenaden	Sus scrofa	Svin	Incisivi sup	Framtand i överkäke	Komplett
I fyll mot Å-promenaden	Sus scrofa	Svin	Canini sup	Hörntand i överkäke	Frag
I fyll mot Å-promenaden	Bovidae/cervidae/ Equidae	Stor gräsätare	Ossa longa	Långa rörben	Frag
I fyll mot Å-promenaden	Mammalia	Däggdjur	Costae	Revben	Frag
I fyll mot Å-promenaden	Mammalia	Däggdjur	Undet	Oidentifierat	Frag
	TOTALT	TOTALT	Totalt		
	Bos taurus	Nötkreatur	Totalt		
	Ovis aries/Capra hircus	Får/get	Totalt		
	Sus scrofa	Svin	Totalt		
	Equus caballus	Häst	Totalt		
	Cervidae	Hjortdjur	Totalt		

	Sida	F br	Of br	Obr	Kön	Adult	Juv	Mod	Pat	NISP	MNE	MNI	Vikt	Kommentarer
			X							4	1	1	2,3	Färg: Delvis grå.
				X						1	**1**	1	1,7	
				X	♂	1				1	**1**	**1**	2,4	
				X						1	1	1	19,9	
			X							2	1	1	0,9	Färg: Delvis grå.
			X							1	1	1	0,3	Färg: Delvis grå.
										26	13	6	679,9	
										6	5	1	355,6	
										2	2	1	62,1	
										4	4	2	58,3	
										1	1	1	12,4	
										2	1	1	146,7	

Bilaga 5. Fyndlista

Fynd	Föremål	Typ	Del	Material	Material	Teknik	Teknik	Antal
C4421:1	Kärl?			Keramik		Glaserat		1
C4421:2	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:3	Kärl		Buk	BI:4	Engobe	Glaserat	Drejat	1
C4421:4	Kärl	Fat	Buk	D		Glaserat		1
C4421:5	Fönsterglas		Kant?	Glas		Kröjslat?		1
C4421:6	Kam		Skena/tand	Horn		Sågat	Ornerat	1
C4421:7	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:8	Kärl	Fat	Buk/bot	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:9	Kärl		Buk	BII	Engobe	Glaserat	Drejat	1
C4421:10	Kärl	Fat	Mynning	D		Glaserat		1
C4421:11	Kärl	Fat/skål	Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:12	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:13	Kärl			BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:14	Fönsterglas			Glas				6
C4421:15	Kvarts			Kvarts				1
C4421:16	Kärl	Gryta	Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:17	Kärl	Fat	Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:18	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:19	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:20	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	2
C4421:21	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	3
C4421:22	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:23	Kärl	Gryta	Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:24	Kärl	Laggkärl	Stav	Trä		Skuret		1
C4421:25	Fossil			Kalksten				1
C4421:26	Kärl?			Glas				1
C4421:27	Fönsterglas			Glas				4
C4421:28	Eldslagnings-flinta			Flinta		Slaget		2
C4421:29	Nöt	Hasselnöt	Skal	Nötskal				4
C4421:30	Krok			Järn				1
C4421:31	Spik	Golvspik?		Järn		Smitt		2
C4421:32	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:33	Kärl	Trebenskärl	Ben	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:34	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:35	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:36	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:37	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:38	Kärl		Buk	CI:2		Slammat	Drejat	1
C4421:39	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:40	Kärl	Skål	Myn/bun	BII:4		Glaserat	Drejat	1

	Vikt	Fyndomständighet	Kontext	Anmärkning
	16,6	Karl Knutssons gata	Lager under stengatan på Karl Knutssons gata.	Fragm. av droppkärl el. kakelfragm. m. oxiderad grön glasyr.
	3,1	Karl Knutssons gata	Lager under stengatan på Karl Knutssons gata.	Brun glasyr. Fragm. av gryta?
	0,4	Karl Knutssons gata	Lager under stengatan på Karl Knutssons gata.	Fragm. m. heltäckande engobe, drejåsar.
	7	Karl Knutssons gata	Lager under stengatan på Karl Knutssons gata.	Fragm. m. mangan dekor på vitt.
	0,6	Karl Knutssons gata	Lager under stengatan på Karl Knutssons gata.	Ev. kröjslat fönsterglasfragm. Iriserat.
	0,8	Kv Guldsmeden 3	Kv. Guldsmeden 3, i lerlager S om syllrad.	Fragm. m. skena o tand, orn. m. 4 ränder på båda sidor.
	16,1	Storgatan/kv Postiljonen	Kors. av Storg till kv. Postiljonen i K-lager	Grövre kärl, m. gul glasyr.
	11,9	Färgaregr./Hagatorget	I omrörda massor, ca 0,6 m djup, högst upp (söder)	Oxiderad glasyr.
	2,5	Färgaregr./Hagatorget	I omrörda massor, ca 0,6 m djup, högst upp (söder)	BII:1 el. BII:4, glasyr på båda sidor, utv. heltäckande engobe, inv. delvis avskavd.
	2,6	Färgaregr./Hagatorget	I omrörda massor, ca 0,6 m djup, högst upp (söder).	
	8,5	Skönbergag./Hagatorget	Vid stenrad Apotek.	Brun glasyr.
	4,7	Skönbergag./Hagatorget	Vid stenrad Apotek.	Grön glasyr.
	2,1	Skönbergag./Hagatorget	Vid stenrad Apotek.	Liten fläck brun glasyr.
	8,8	Skönbergag./Hagatorget	Vid stenrad Apotek.	Iriserade.
	10,5	Skönbergag./Hagatorget	Vid stenrad Apotek.	
	6,6	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Brun glasyr. 2 fragm. m. passning.
	8,1	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Nästan vitbrännande, gulglaserat inv.
	3,5	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Gulgrön glasyr.
	3,6	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Grön glasyr.
	13,4	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Brun glasyr. Ev. av samma kärl.
	6,1	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Brun glasyr.
	8	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Brun glasyr.
	9,5	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Brun glasyr. Trol. samma kärl.
	2,3	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	3-hakad stav.
	15,3	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Inte helt kristalliserad.
	1,1	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Glasfragm. Ngt kupad, ev. glaskärl. Glaspestangr.
	7,7	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Glaspestangr.
	50,2	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	
	0,8	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	
	56,6	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	Rostig
	8,9	Hörnet Hagatorget	Under trägolv på stenläggn.	
	32,6	Hörnet Hagatorget	I nivå m. stenläggn.	Brun glasyr. 2 fragm. m. passning.
	108,5	Hörnet Hagatorget	I nivå m. stenläggn.	Klar glasyr. 2 fragm. m. passning.
	8,4	Hörnet Hagatorget	I nivå m. stenläggn.	Grön glasyr. Drejåsar utv.
	27,5	Kv Guldsmeden 3	Träkonstruktion, A1.	Fläckvis gulbrun glasyr utv. o inv. Fragm. trol. hörande till samma kärl.
	6	Kv Guldsmeden 3	Träkonstruktion, A1.	Fläckvis gulbrun glasyr utv. Ev. hörande till ovanstående kärl.
	4,9	Kv Guldsmeden 3	Träkonstruktion, A1.	Inv. brunglas. o utv. klarglas som oxiderat?
	2,3	Kv Guldsmeden 3	Träkonstruktion, A1.	
	5,3	Hörnet Storg.-Skönbergag.	På träkonstruktion.	Kokkärl? Brun glasyr på båda sidor.
	31,6	Hörnet Storg.-Skönbergag.	På träkonstruktion.	Brun glasyr. Dekor i form av drejat hak som vågtummats utv.

Fynd	Föremål	Typ	Del	Material	Material	Teknik	Teknik	Antal
C4421:41	Kärl		Buk	Glas				1
C4421:42	Kärl		Buk	Glas				1
C4421:43	Kärl	Fat	Buk	D		Glaserat		1
C4421:44	Kärl		Buk	BII:3			Drejat	2
C4421:45	Kakel/ Klinkers		Kant?	Keramik				1
C4421:46	Keramik			Keramik?				2
C4421:47	Kärl	Fat	Mynning	BII:4	Vitlera	Glaserat	Drejat	1
C4421:48	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:49	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:50	Kärl		Buk	BII:3			Drejat	1
C4421:51	Kärl		Buk	CI:1?			Drejat	1
C4421:52	Kärl		Buk	CII:2		Glaserat	Drejat	1
C4421:53	Kärl		Buk	D		Glaserat		1
C4421:54	Fönsterglas		Kant	Glas		Kröjslat		1
C4421:55	Fönsterglas		Kant	Glas				1
C4421:56	Kärl		Myn/buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:57	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:58	Kärl		Buk	BII			Drejat	1
C4421:59	Kärl	Fat	Buk	D		Glaserat		1
C4421:60	Kärl		Buk	Glas		Blåst		1
C4421:61	Fönsterglas		Helt	Glas		Kröjslat		1
C4421:62	Fönsterglas			Glas				3
C4421:63	Kärl		Buk	Glas		Blåst		1
C4421:64	Eldslagnings-flinta			Flinta		Slaget		1
C4421:65	Läderspill			Läder		Skuret		5
C4421:66	Träföremål			Trä		Skuret		1
C4421:67	Spadskoning?			Järn		Smitt		1
C4421:68	Hästskosöm			Järn		Smitt		1

C4421:6. Fragment av kam. Foto Lasse Norr, ÖLM.

C4421:29. Hasselnötsskal. Foto Lasse Norr, ÖLM.

	Vikt	Fyndomständighet	Kontext	Anmärkning
	8	Kv Guldsmeden 3	I svart jord mellan ”lerrännor”, A2.	Fragm. m. vågprofil av trol. större kärl, pokal? Iriserade.
	4,3	Kv Guldsmeden 3	I svart jord mellan ”lerrännor”, A2.	Fragm. likn. ovanstående, men med bredare mellan vågningen.
	4,4	Kv Guldsmeden 3	I svart jord mellan ”jordrännor”, A2.	Vitlglaserat.
	27,9	Kv Guldsmeden 3	I svart jord mellan ”jordrännor”, A2.	
	15,1	Kv Guldsmeden 3	I svart jord mellan ”lerrännor”, A2.	Plant fragm. m. beige ytbehandling.
	16,6	Kv Guldsmeden 3	I toppen av K-lager, A3.	Fragm. m. plana ytor, keramikkärl? Kakel?
	27,9	Kv Guldsmeden 3	I fyll mot åpromenaden.	Gul ränder mot brun botten.
	5,7	Kv Guldsmeden 3	I fyll mot åpromenaden.	Brun glasyr. Spjälkat utv.
	3,4	Kv Guldsmeden 3	I fyll mot åpromenaden.	Spjälkat utv. Mörkbrun glasyr.
	0,8	Kv Guldsmeden 3	I fyll mot åpromenaden.	
	4,4	Kv Guldsmeden 3	I fyll mot åpromenaden.	C-gods, ej genomsintrat.
	2,5	Kv Guldsmeden 3	I fyll mot åpromenaden.	Brun fläckig glasyr utv. o grå täckande inv.
	1	Kv Guldsmeden 3	I fyll mot åpromenaden.	Vitglaserat.
	1,8	Kv Guldsmeden 3	I fyll mot åpromenaden.	Glaspestangr.
	2,7	Kv Guldsmeden 3	I fyll mot åpromenaden.	Recent?
	21,3	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	Brun glasyr. Trol. samma kärl.
	2,3	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	Klar glasyr.
	5,9	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	Kan vara BII:3 el. BII:4, spjälkad inv.
	4,2	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	Fragm. m. blå dekor på vit botten.
	0,3	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	Litet fragm. av ev. passglas m. pålagd glastråd.
	2,1	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	Triangulär (39x34x33 mm) fönsterglas m. kröjslad kant runtom.
	1,7	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	Glaspestangr.
	0,3	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	Fragm. av dryckesglas m. svag vågprofil ev. hörande till passglaset subnr 60.
	69,1	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	
	2,8	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	
	4,4	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	Pinne som är kluven längsmed o spetsad i ena änden (ca102x10x10 mm).
	30,7	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	Rostig.
	4,8	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	

C4421:61. Fönsterglas. Foto Lasse Norr, ÖLM.

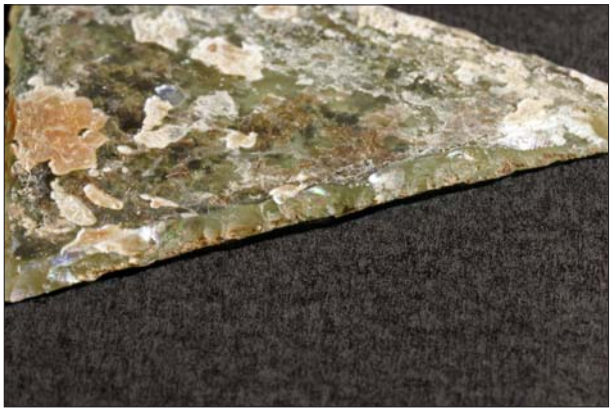

C4421:61. Detalj med kröjslad kant. Foto Lasse Norr, ÖLM.

Fynd	Föremål	Typ	Del	Material	Material	Teknik	Teknik	Antal
C4421:69	Spik			Järn		Smitt		1
C4421:70	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:71	Fönsterglas			Glas				2
C4421:72	Kärl		Öra	BII:4		Glaserat		1
C4421:73	Kärl		Buk?	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:74	Kärl?			D		Glaserat		1
C4421:75	Kärl		Buk	Glas		Blåst		1
C4421:76	Kärl	Dricksglas	Mynning	Glas		Blåst		1
C4421:77	Fönsterglas			Glas				1
C4421:78	Eldslagnings-flinta			Flinta		Slaget		1
C4421:79	Kärl	Kanna/krus	Myn/hank	CI:3		Glaserat	Drejat	1
C4421:80	Kärl		Buk	CI:3		Glaserat	Slammat	1
C4421:81	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:82	Kärl		Buk	BII:1		Glaserat	Drejat	1
C4421:83	Kärl		Buk	BII:1		Glaserat		1
C4421:84	Kärl		Buk	BI:2				1
C4421:85	Flinta			Flinta				1
C4421:86	Spik			Järn		Smitt		1
C4421:87	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:88	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:89	Kärl	Kanna/krus	Mynning	CII:2		Glaserat	Drejat	1
C4421:90	Handtag			Järn		Smitt		1
C4421:91	Beslag			Cu-leg		Smitt	Punsat	1
C4421:92	Kärl		Buk	CI:2		Slammat	Drejat	1
C4421:93	Bränd flinta			Flinta		Bränt		1
C4421:94	Sko	Snörsko		Läder		Skuret		1
C4421:95	Läderspill			Läder		Skuret		14
C4421:96	Kärl	Trebenskärl	Ben	BII:4		Glaserat		1
C4421:97	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:98	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:99	Kärl		Myn/buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:100	Kärl		Mynning	BII:		Glaserat	Drejat	1
C4421:101	Kärl		Buk/bot	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:102	Kärl		Buk/bot	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:103	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:104	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:105	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:106	Keramik			Keramik		Glaserat		1
C4421:107	Kärl		Buk	BII:4 Engobe		Glaserat	Drejat	1
C4421:108	Kärl	Fat	Buk	BII:4	Vitlera	Glaserat	Drejat	1
C4421:109	Kärl	Fat	Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:110	Kärl		Buk	BII			Drejat	2
C4421:111	Keramik			Keramik			Drejat	1

	Vikt	Fyndomständighet	Kontext	Anmärkning
	5,3	Hörnet Hagatorget	I K-lager.	
	11,4	Kv Guldsmeden 3	I/på K-lager, A1-A2.	Brunglaserat?
	2,5	Kv Guldsmeden 3	I/på K-lager, A1-A2.	2 glasfragm. Varav den ena är en kant.
	5,4	Kv Guldsmeden 3	Bland stenar, topp, A5.	Brun glasyr. Vertikalt öra.
	2,6	Kv Guldsmeden 3	Bland stenar, topp, A5.	Gul/grön dekor.
	1,6	Kv Guldsmeden 3	Bland stenar, topp, A5.	Kärl el. figurin? Grön/vit/brun glasyr, trol. flint-gods.
	1,2	Kv Guldsmeden 3	Bland stenar, topp, A5.	Dricksglas? Fragm. m. passning. Iriserade.
	0,9	Kv Guldsmeden 3	Bland stenar, topp, A5.	
	0,7	Kv Guldsmeden 3	Bland stenar, topp, A5.	Glaspestangr.
	3,1	Kv Guldsmeden 3	Bland stenar, topp, A5.	
	13	Kv Guldsmeden 3	På golv i A8.	
	5,6	Kv Guldsmeden 3	På golv i A8.	Glaserat utv., slammat inv.
	17,4	Kv Guldsmeden 3	I rens ovan K-lager, A1-A2.	Brun glasyr.
	19,5	Kv Guldsmeden 3	I rens ovan K-lager, A1-A2.	Brun glasyr. Ev. av samma kärl.
	6,1	Kv Guldsmeden 3	I rens ovan K-lager, A1-A2.	Oxiderad glasyr. Ev. sekundärbränt.
	3,4	Kv Guldsmeden 3	I rens ovan K-lager, A1-A2.	
	88,4	Kv Guldsmeden 3	I rens ovan K-lager, A1-A2.	
	25,8	Kv Guldsmeden 3	I rens ovan K-lager, A1-A2.	
	6,1	Korsn. Karl Knutssons g./ Skönberag.	På trägolv.	Brun glasyr.
	16,4	Korsn. Karl Knutssons g./ Skönberag.	På trägolv.	Klar glasyr.
	16,2	Korsn. Karl Knutssons g./ Skönberag.	På trägolv.	Fläckig saltglasyr utv. o orange inv.
	66,4	Korsn. Karl Knutssons g./ Skönberag.	På trägolv.	Kisthandtag? Mkt rostig.
	24,3	Korsn. Karl Knutssons g./ Skönberag.	På trägolv.	Triangulär m. rundade hörn, 2 punsade hål o nit?
	17,6	Kv Guldsmeden 3	På trä under A5.	
	49,2	Kv Guldsmeden 3	På trä under A5.	
	3,6	Hörnet Hagatorget	Under stenläggn. i bark/flislager.	Del av sko m. sömspår o snörhål.
	3,9	Hörnet Hagatorget	Under stenläggn. i bark/flislager.	
	55,7	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Brun glasyr.
	35,2	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Brun glasyr.
	2,3	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Grön glasyr.
	20,5	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	2 fragm. m. passning. Gulbrun/grön glasyr.
	12	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Brun glasyr. Trol. fragm. av gryta.
	16,9	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Oxiderad glasyr.
	26,1	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Spjälkat inv. fläckvis glasyr utv.
	4,4	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Spjälkat inv. fläckvis brun glasyr utv.
	3	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Brun glasyr.
	2	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Brun glasyr. Spjälkat utv.
	2,8	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Plant fragm. m. runnen glasyr i brottytan.
	1,5	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Heltäckande engobe inv. fläckvis glasyr utv.
	5,7	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Randekor i gult på brun botten.
	6,5	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Oxiderad glasyr, spår av randdekor
	5,1	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	BII:3 el. BII:4, spjälkade inv.
	3	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Plant fragm. m. drejåsar. Oglaserat.

Fynd	Föremål	Typ	Del	Material	Material	Teknik	Teknik	Antal
C4421:112	Kärl		Buk	CI:1			Drejat	1
C4421:113	Kärl	Flaska	Buk	Glas		Gjutet		1
C4421:114	Kritpipa		Skaft	Kritlera		Gjutet		1
C4421:115	Flinta	Avslag		Flinta		Slaget		1
C4421:116	Flinta			Flinta				1
C4421:117	Blyspröjs?			Bly				1
C4421:118	Ten			Järn				1
C4421:119	Slagg			Lera?		Bränt		2
C4421:120	Fönsterglas		Kant	Glas		Kröjslat		1
C4421:121	Fönsterglas		Kant	Glas				5
C4421:122	Fönsterglas			Glas				11
C4421:123	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:124	Sko			Läder		Skuret		4
C4421:125	Kam	Dubbelkam	Skena/tand	Horn	Ben	Skuret	Sågat	1
C4421:126	Kärl	Trebenskärl	Ben	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:127	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	6
C4421:128	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	2
C4421:129	Kärl	Trebenskärl	Skaft	BII				1
C4421:130	Kärl	Trebenskärl	Skaft	BII				1
C4421:131	Kärl	Fat	Mynning	BII:4	Vitlera	Glaserat	Drejat	1
C4421:132	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:133	Kärl	Fat	Mynning	BII:4	Vitlera	Glaserat	Drejat	1
C4421:134	Kärl	Fat	Mynning	BII:4	Vitlera	Glaserat	Drejat	1
C4421:135	Kärl	Fat	Buk	BII:4 Engobe		Glaserat	Drejat	1
C4421:136	Kärl	Fat	Buk	BII:4	Vitlera	Glaserat	Drejat	1
C4421:137	Kärl	Fat	Buk	D		Glaserat		1
C4421:138	Kärl		Buk	Glas				1
C4421:139	Fönsterglas		Kant	Glas		Kröjslat		1
C4421:140	Planglas			Glas				1
C4421:141	Bränd flinta			Flinta		Bränt		1
C4421:142	Slagg			Lera?		Bränt		1
C4421:143	Spadskoning			Järn		Smitt		1
C4421:144	Skärslev			Järn		Smitt		1
C4421:145	Sländtrissa			Ben		Sågat	Polerat	1

	Vikt	Fyndomständighet	Kontext	Anmärkning
	2,3	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	
	12,1	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Recent? Gjuten flaska av brunt glas.
	2,5	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	
	3,8	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Flinta m. tydlig slagbula.
	8,4	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	
	2,1	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Avlång blybit, ev. fönstersprojs?
	1	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Nållikn. järnten, m. spets i ena änden.
	46,6	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Bränt byggnadsmaterial?
	4,3	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Glaspestangr.
	7,2	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Glaspestangr.
	13,5	Skönbergag./Hagatorget	Rens vid stenrad, Apotek.	Glaspestangr.
	10,4	Hagatorget/Storgatan	Arbetsförmedlingen.	Brun glasyr.
	4,7	Hagatorget/Storgatan	Arbetsförmedlingen.	Olika fragm. m. sömhål etc. Ev. fragm. av en bindsula.
	16,3	Kv Guldsmeden 3	Träkonstruktion, A1.	Tänder (4) av trol. hjorthorn, skena (2) av revben m. u-form. spår längsm. i mitten.
	16,8	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Grön glasyr. Ovanl. kort ben.
	23,3	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Brun glasyr.
	7	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Grön glasyr.
	10,7	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning i hörnet Karl Knutssons gata.	Ovanl. kort skaft. Hör ev. samman m. subnr.126.
	26,1	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	
	20,6	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Grönglasert inv.
	5,3	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Brun glasyr. Trol. gryta.
	13	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Gul randdekor på brun botten.
	9,9	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Gul/brun/grön vågdekor. 2 st hål i kanten av myn. för upph.
	9,3	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Bruna ränder på gul botten.
	6,2	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Grön rand på brun botten.
	9,8	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Grön/gul dekor på gråvit bot. inv. Utv. ljust grön.
	2	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Blått glasfragm. Av trol. mindre kärl.
	0,8	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Glaspestangr.
	11,1	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Recent? Fönsterglas?
	6,8	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	
	54,2	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggning ca 5 m i hörnet Karl Knutssons gata.	Sintrad lera och/el. glasslagg.
	87,1	Hörnet Hagaparken	I K-lager på golv.	Del av rostig spadskoning.
	128,6	Kv Guldsmeden 3	I svart jord mellan ”jordrännor”, A2.	
	11,7	Kv Guldsmeden 3	Träkonstruktion närmast ån, A1.	Sländtrissa av ledkula lårben, trol. nöt.

Fynd	Föremål	Typ	Del	Material	Material	Teknik	Teknik	Antal
C4421:146	Kam	Dubbelkam	Skena/tand/ ändplatta	Ben	Horn	Sågat	Borrat	1
C4421:147	Läderspill			Läder		Skuret		18
C4421:148	Träföremål			Trä		Skuret		1
C4421:149	Träföremål			Trä		Skuret		1
C4421:150	Spik			Järn		Smitt		1
C4421:151	Spik?			Järn		Smitt		1
C4421:152	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:153	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:154	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:155	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:156	Kärl	Fat	Mynning	BII:4	Vitlera	Glaserat	Drejat	1
C4421:157	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:158	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:159	Kärl	Trebenskärl	Ben	BII:3				1
C4421:160	Kärl		Mynning	BII:4?		Glaserat	Drejat	1
C4421:161	Kärl	Fat	Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:162	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:163	Kärl	Fat	Brätte/buk	BII:4		Glaserat	drejat	1
C4421:164	Läderspill			Läder		Skuret		1
C4421:165	Slagg	Skålla		Järnslagg				1
C4421:166	Hästsko			Järn		Smitt		1

C4421:125. Fragment av kam. Foto Lasse Norr, ÖLM.

C4421:145. Sländtrissa. Foto Lasse Norr, ÖLM.

	Vikt	Fyndomständighet	Kontext	Anmärkning
	28,1	Kv Guldsmeden 3	Träkonstruktion närmast ån, A1.	Punktcirkelornamentik på stödskena o ändplattor.
	16,3	Hörnet Hagatorget	Understa lagret.	
	2,4	Hörnet Hagatorget	Understa lagret.	Takspån?
	3,2	Hörnet Hagatorget	Understa lagret.	Med passning. Pinne m. något smalare ena ände.
	16,9	Hörnet Hagatorget	Understa lagret.	Spik/Bult m. stort huvud (35 mm).
	18,6	Hörnet Hagatorget	Understa lagret.	Triangulärt huvud m. utstickande partier.
	12,5	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	Brun glasyr.
	5	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	Brun glasyr.
	36,3	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	Brun glasyr.
	15,6	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	Fläckvis brun glasyr kvar.
	21,4	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	Brun glasyr. Vitlera på kanten.
	1,9	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	Brun glasyr.
	1,1	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	Brun glasyr.
	9,9	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	Kan vara BII:4.
	2,1	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/intill syllsten.	Tryckt ormfjälls(?)dekor utv. Grön glasyr ut- o inv.
	7	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/intill syllsten.	Vågmönster i gult på brunt.
	11,2	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	Brun glasyr.
	23,9	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/intill syllsten.	Vitbrännande gods m. gulbrun glasyr.
	1,9	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	
	1300,1	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	
	167,5	Hagatorget/Storgatan	På gatsten ca 0,6 m ner vid korsningen av Storg.	

C4421:146. Fragment av kam. Foto Lasse Norr, ÖLM.

Fynd	Föremål	Typ	Del	Material	Material	Teknik	Teknik	Antal
C4421:167	Kärl		Buk	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:168	Kärl		Mynning	BII:4		Glaserat	Drejat	1
C4421:169	Läderspill			Läder		Skuret		1
C4421:170	Keramik?			Keramik?	Lera	Bränt		1
C4421:171	Ben			Ben		Hugget	Bränt	11
C4421:172	Ben			Ben	Tand			2
C4421:173	Ben			Ben				1
C4421:174	Ben			Ben	Tand			3
C4421:175	Ben			Ben				4
C4421:176	Ben			Ben	Tand	Bränt		7
C4421:177	Ben			Ben	Tand			1
C4421:178	Ben			Ben		Hugget		1
C4421:179	Bränt ben			Ben		Bränt		7
C4421:180	Bränt ben			Ben		Bränt		1
C4421:181	Bränt ben			Ben		Bränt		2
C4421:182	Bränt ben			Ben		Bränt		4
C4421:183	Bränt ben			Ben		Bränt		3
C4421:184	Flöte			Bark		Skuret		1
C4421:185	Sporre			Järn		Gjutet		1
C4421:186	Sölja			Cu-leg	Järn	Gjutet		2
C4421:187	Mynt			Cu-leg		Stämplat		1
C4421:188	Knapp			Cu-leg		Gjutet		1
C4421:189	Dymling			Trä		Bearbetat		1
C4421:190	Lock			Trä		Bearbetat		1
C4421:191	Lock			Trä		Bearbetat		1

	Vikt	Fyndomständighet	Kontext	Anmärkning
	8,4	Hagatorget/Storgatan	Botten K-lager korsande av Storgatan.	Brun glasyr.
	2,6	Hagatorget/Storgatan	Botten K-lager korsande av Storgatan.	Grön glasyr.
	0,4	Hagatorget/Storgatan	Botten K-lager korsande av Storgatan.	
	7,1	Hagatorget/Storgatan	Botten K-lager korsande av Storgatan.	Keramik el. bränd lera.
	246	Kv Guldsmeden 3	Träkonstruktion närmast ån.	Varav 1 bränt. Arter: nöt, svin, stor gräsätare.
	33,9	Skönbergag./Hagatorget	På stenläggn. ca 5 m hörnet av Karl Knutssons gata.	Arter: får/get, svin.
	108	Hagatorget/Storgatan	Botten av K-lager korsande av Storgatan.	Art: nöt.
	45,2	Hörnet Hagatorget	Understa lagret.	Arter: Får/get, häst, svin.
	217,5	Hörnet Karl Knutssons g./ Skönbergag.	På/invid syllsten.	Art: Nöt
	27,2	Kv Guldsmeden 3	I fyll mot Åpromenaden.	Arter: Svin, stor gräsätare, däggdjur.
	52	Kv Guldsmeden 3	I lerjord direkt S om A2:s lerränna.	Art: Svin.
	108	Hagatorget/Storgatan	Botten av K-lager korsande av Storgatan.	Art: nöt.
	4,7	Korsn. Karl Knutssons g./ Skönberag.	På trägolv.	Art: Oid.
	1,3	Kv Guldsmeden 3	På kavlar i A8.	Art: Oid.
	2,2	Kv Guldsmeden 3	Bland stenar, topp A5.	Art: Oid.
	3,4	Kv Guldsmeden 3	I/på k-lager A1-A2.	Art: Oid.
	8,1	Kv Guldsmeden 3	I rens ovan k-lager, A1-A2.	Art: Oid.
	200	Kv Guldsmeden 3	Mellan stockar i konstruktion, A1.	
		Karl Knutssonsgatan	Topp raseringslager, ca 3 m från korsn med Skönbergag.	
		Kv Guldsmeden 3	I k-lager ovan “lerränna” A2.	
		Skönbergagatan	I rens ovan stenläggning vid Apotek. Årtal 1601.	Årtal 1601.
		Skönbergagatan	Invid stenrad bortom stenläggning, vid Apotek.	
		Storgatan	Botten k-lager. Storgatan vid korsandet från Hagatorget.	
		Hörnet Hagatorget	Mellan plank och stengolv. Lock till “smörask”.	Lock till “smörask”.
		Hörnet Hagatorget	Mellan plank och stengolv. Lock till större kärl.	Lock till större kärl.

Östergötlands länsmuseum utförde under perioden den 9 oktober till den 18 november 2008 en schaktningsövervakning i samband med schaktning för fjärrvärme. Undersökningen skedde i området kring Hagatorget och in på gården i kv Guldsmeden 3 inom Söderköpings medeltida stadsområde, Östergötlands län.

Längs gatorna runt Hagatorget påträffades kulturlager, gatubeläggningar av sten, sannolika syllstenar till byggnader samt en konstruktion vilken tolkas som en vägg i skiftesverk utfallen på en stenläggning. Tidsmässigt kan samtliga ovan nämnda lämningar placeras i efterreformatorisk tid utom den sistnämnda konstruktionen som är senmedeltida. Flera medeltida konstruktioner påträffades i kv Guldsmeden 3 i form av lämningar efter flera byggnader samt kavelbrogator. I anslutning till den ena kavelbron påträffades flera kamfragment vilket skulle kunna tolkas som att en kammakare varit hemmahörande i kvarteret.

ISSN 1403-9273 Rapport 2009:45